

BALATONENDRÉD KÖZSÉG

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK

KÖRNYEZETI VIZSGÁLATA ÉS ÉRTÉKELÉSE

készült a 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet alapján a
a 314/2012. 38.§ szerinti véleményezési dokumentáció alátámasztására

Megbízó:

Balatonendréd Község Önkormányzata
Késmárki Tibor polgármester
8613 Balatonendréd, Fő utca 75.
Tel: 84/348-261
polgarmester@balatonendred.hu

Kidolgozó:

Pagony Táj- és Kertépítész Iroda Kft.
1111, Budapest, Karinthy Frigyes út 24. V./5.

2020. január hó

Azonosító adatok

A településrendezési eszközök felülvizsgálatának készítője:

Virányi Építész Stúdió Kft.
7400 Kaposvár, Losonc u. 1.

A környezeti vizsgálati dokumentum összeállításában részt vett személyek és szervezetek:

Vincze Attila okl. táj- és kertépítész vezető tervező K1 01-5089,
településrendezési zöldfelületi és tájrendezési vezető tervező
TK/1 01-5089,
tájvédelmi szakértő SZTjV.

Referenciák:

Településrendezési tervek tájrendezési és környezetalakítási munkarészeinek készítése – 1994-2019

Aktív turizmus fejlesztése a Hanság-Balaton kerékpárút környezetében projekt – 2005

Hegyalja- Világörökség Megmentéséért Projekt környezetalakítási munkái – 2005-2006

Fővárosi Állat- és Növénykert, élőhely- és gyűjteményrekonstrukciók tervezése – 2008-2012

Natura 2000 hatásbecslések Dunabogdány településrendezési eszközeinek módosításához 2012-2014

Meszesán Péter okl. tájépítész mérnök, munkatárs

Referenciák:

Településrendezési tervek tájrendezési és környezetalakítási munkarészeinek készítése – 2014-2019

Erdelics Ágnes okl. tájépítész mérnök, munkatárs

Referenciák:

Településrendezési tervek tájrendezési és környezetalakítási munkarészeinek készítése – 2016-2019

Tartalom

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése.....	5
1.1. Előzmények, tematika	5
1.2. A környezeti értékelés kapcsolódása a településrendezési terv készítésének folyamatához.....	5
1.3. A környezeti értékelés tervezést befolyásoló javaslatok	6
1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele	7
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai.....	8
2. A terv és a kidolgozáskor vizsgált változatok rövid ismertetése	9
2.1. A terv célja, tartalma, a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos jellemzői.....	9
2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal	16
2.3. A változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása.....	28
3. A terv megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása.....	29
3.1. A terv céljainak összhangja a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos, vagy helyi szinten meghatározott környezet- és természetvédelmi célokkal	29
3.2. Környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben	31
3.3. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése.....	32
3.3.1. földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv, illetve program megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol.....	32
3.3.2. a fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv, illetve program nem valósulna meg;	39
3.4. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok, a következmények előrejelzése.....	40
3.4.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybe vételét vagy környezetterhelést közvetlenül előidéző tényezők.....	40
3.4.2. Közvetett módon környezeti hatást kiváltó tényezők és hatásaik.....	42
3.5. A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése	43
3.5.1. Jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés esetén különös tekintettel.....	43

3.5.2. A közvetett módon hatást kiváltó tényezők hatásai	48
3.6. A környezeti következmények alapján a terv értékelése.....	49
4. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére vagy csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a tervben szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre	50
5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, szempontokra, melyeket a terv által befolyásolt más tervben figyelembe kell venni	51
6. A terv megvalósítása következtében fellépő környezeti hatásokra vonatkozó monitorozási javaslatok.....	52
7. Közérthető összefoglaló	52

1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE

1.1. Előzmények, tematika

A környezetvédelem érdekeinek érvényesülnie kell az országos, a térségi és a települési, valamint az ágazati koncepciók, programok, tervek készítése, megvalósítása során. A környezetvédelem beépülésének módjáról a tervezésbe a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban Kt.) 43. és 44. §-a rendelkezik. Jelen tervezési munka összefüggésében a környezeti vizsgálat szükségességéről a Kt. 43.§ (5) bekezdése értelmében a külön jogszabály határozza meg azokat a terveket, illetve programokat, amelyeknél környezeti vizsgálat kötelező, vagy szükségessége a várható környezeti hatás jelentőségének meghatározása után dönthető el.

A települések teljes egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv készítésének esetében *az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet* (továbbiakban R.) 1. számú melléklete környezeti vizsgálat és értékelés készítését írja elő, amely a településrendezési eszközök módosítása kidolgozási, egyeztetési és elfogadási folyamatának része.

A R. alapján a település egészére készülő településrendezési eszközök készítése során környezeti vizsgálat elkészíttetése szükséges. A környezeti vizsgálat feladata, hogy a településrendezési eszközök készítésének folyamatát, kimenetelét ellenőrizze, szükséges esetben megváltoztassa, s a jövőbeli környezeti problémák megelőzésének eszköze legyen.

Ennek értelmében jelen környezeti vizsgálat Balatonendréd településrendezési eszközeinek készítése során felmerült 70 db területfelhasználási változás környezeti hatásait tekinti át és értékeli.

A tervezési feladatot végzi: **Virányi Építész Stúdió Kft.**

A környezeti vizsgálatot a **Pagony Kft.** készíti.

A környezeti vizsgálatához az alábbi terület- és településrendezési terveket, a jelenlegi területhasználatra vonatkozó részletes megalapozó vizsgálatokat, környezeti vizsgálati dokumentációt, valamint államigazgatási szervek adatszolgáltatásait használtuk fel:

- a 29/2007. (IV.23.) sz. Kt. határozattal elfogadott és azóta többször módosított Balatonendréd Településszerkezeti terve;
- az 5/2007. (IV.23) sz. önkormányzati rendelettel elfogadott és többször módosított Balatonendréd Helyi Építési Szabályzata;
- a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (továbbiakban MATrT) és az abban meghatározott új Országos Területrendezési Terv (továbbiakban OTTrT), illetve a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Településrendezési Terve (továbbiakban BKÜTrT);
- a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet

- környezetvédelmi programok programok: Nemzeti Környezetvédelmi Program 2015-2020; valamint Balatonendréd Környezetvédelmi Programjának megújítása 2016-2021;
- földhivatali adatszolgáltatás az átlagosnál jobb minőségű termőföldekről;
- FÖMI adatszolgáltatása a szőlő termőhelyi kataszterbe sorolt területekről;
- BFNPI adatszolgáltatása a táj- és természetvédelmi szempontú kijelölés alatt álló területekről;
- egyéb, a településrendezési eszközök megalapozó vizsgálatának készítéséhez kért, 282/2009. (XII.11.) Korm. rendelet szerinti előzetes adatszolgáltatások.

1.2. A környezeti értékelés kapcsolódása a településrendezési eszközök készítésének folyamatához

Jelen környezeti vizsgálat és értékelés kapcsolódik az új településrendezési eszközök készítéséhez. A készülő településrendezési terv településszerkezeti munkarésének alátámasztó szakági fejezeteiben a település hosszútávú fejlesztéséhez kapcsolódva meghatározásra kerültek mindazon környezeti megoldások, melyek a fenntartható fejlődést szolgálják. A településrendezési eszközök részeként készül a környezeti értékelés, mely a R. 4. sz. melléklete által előírt tematika szerint, figyelembe véve a tartalmi követelményeket és szakmai elvárásokat.

1.3. A környezeti értékelés tervezést befolyásoló javaslatai

A környezeti értékelés során a fő szempont Balatonendréd meglévő környezeti állapotának legalább szinten tartása, illetve a lehetőségekhez mérten történő a javítása.

Természet- és tájképvédelmi szempontból kiemelt figyelmet kell fordítani az Natura 2000 oltalom alatt álló területekre, az ökológiai hálózat területeire, illetve a tájképvédelmi terület övezetére, és a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetére, továbbá az ex lege védett források, földvárak környezetére. Figyelemmel kell lenni az Endrédi-patakra, továbbá a kisebb időszakos és állandó vízfolyásokra, azok természetközeli területeire, vizes élőhelyeire. Emellett fontos tényező a településen található átlagosnál jobb minőségű termőföldek, valamint a szőlő termőhelyi kataszteri területek jelenléte.

A környezeti értékelés és a tájrendezési, környezetalakítási tervezés párhuzamosan zajló folyamatában fontos tényezőként jelent meg a megalapozó vizsgálatban meghatározott tájkarakter területek erősítése és a vízfolyások, természetközeli területek védelme. Ezt elsősorban az időközben beerdősült területek rendezésével, a szántó- és szőlőterületek minél nagyobb arányú megtartásával, a beépítések tilalmának felülvizsgálatával, a beépítések művelési feltételhez kötésével, valamint a korábbi tervekben a külterületen kijelölt lakócélú, különleges és központi vegyes területfelhasználású területek elhagyásával segített elő a terv.

Az Endrédi-patak védelmére és a települési szinten túlmutató ökológiai folytonosság erősítésére a **vízfolyások menti erdősávok megtartása, véderdőként, illetve legeltetésre alkalmas erdőterületként történő szabályozása és új védelmi célú erdőterületek kijelölése tervezett.**

A tervezés során a külterületen spontán beerdősült, egyéb hasznosításra alkalmatlan területek gazdasági és védelmi célú erdőterületekké minősítése tervezett. Nagy kiterjedésű, szerkezeti szintű változtatást jelentett a magasabb rendű terveknek való megfelelés (Térségi

területfelhasználási kategóriák, Erdők övezete és általános mezőgazdasági terület övezete) miatt történő erdő- és mezőgazdasági területkijelölések.

A lakóterületeket funkcionális és fenntarthatósági szempontból a természeti értékek maximális figyelembevételével kell kialakítani, elsősorban a meglévő belterületi, beépítésre szánt területek fejlesztésével. **A Juhállás-völgyben a lakófejlesztésre kijelölt területek visszavonásra kerültek a kompakt településszerkezet kialakítására való törekvés érdekében.**

A külterületi építési lehetőségek felülvizsgálatakor alapvető elvként került megfogalmazásra a mezőgazdasági, illetve szőlős gazdálkodási jelleg megőrzése, ezért a hatályos tervben szereplő kertes mezőgazdasági területek beépítési korlátozása továbbra is indokolt a beépítés műveléshez kötésével.

A korábbi tervben szereplő, de **meg nem valósult különleges turisztikai jellegű fejlesztés céljára kijelölt terület megőrzendő**, tekintve, hogy Balatonendréd fenntartható fejlődését leginkább ennek a területnek a kihasználása szolgálhatná. A megtartás mellett a terület beépítésre szánt különleges területből **beépítésre nem szánt különleges területté való visszaminősítése, illetve a beépítési lehetőségek, funkciók korlátozása tervezett**. Emellett a terület mellett, az Endrédi-patak felduzzasztásával létrehozott tavak irányából védelmi célú erdőterületek kerültek kijelölésre.

A tervezés során az önkormányzat és a helyi vállalkozók részéről nem merült fel új munkahelyteremtő beruházások számára területigény, csupán a Cinege-major melletti meglévő napelempark bővítése, illetve a Szabadság út végén és a Petőfi utca két oldalán tervezett lakóterület-bővítés miatt szükséges termőföld más célú hasznosítása. A fejlesztések jelentős mértékű környezetkárosító hatással nem bírnak, valamint már meglévő napelemparkhoz, lakóterületekhez és kiépült infrastrukturális hálózathoz csatlakoznak.

1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele

A településrendezési eszközök készítése során az érdekelt államigazgatási szervek, az érintett területi és települési önkormányzatok is bevonásra kerültek.

Balatonendréd Község Önkormányzata a településfejlesztési koncepció, településrendezési eszközök, településképi rendelet, arculati kézikönyv elfogadására és módosítására vonatkozó partnerségi egyeztetés szabályairól szóló 6/2017. (III.9.) önkormányzati rendeletében meghatározott eljárás szerint biztosította a lakosság, a civil és gazdálkodó szervezetek és vallási közösségek bevonását a tervezési folyamatba. Ennek értelmében az önkormányzat közterületen elhelyezett önkormányzati hirdetőfelületen és a www.balatonendred.hu honlapon tájékoztatta a partnereket a településrendezési eszközök készítéséről és felhívta figyelmüket a módosítási javaslatok, kérelmek benyújtására. A beérkezett kérelmek és az önkormányzati fejlesztési szándékok lakóterület fejlesztésre, zöldterületek fejlesztésére, illetve egyéb területek – a Cinege-major melletti halastó és napelempark, temető, idegenforgalmi területek – kijelölésére, bővítésére, rendezésére vonatkoztak. A környezeti értékelés készítése során figyelembe veendő körülmény, szempont nem került megfogalmazásra.

A kész tervezetet közterületen elhelyezett önkormányzati hirdetőfelületen és a honlapon tette közzé az Önkormányzat, illetve lakossági fórum keretein belül 2019. november 19-én ismertette partnerekkel és az érdekeltekkel.

A településrendezési eszközök készítésével kapcsolatban a R. 1.§. (2) bekezdése a) pontjának megfelelően Balatonendréd Község Önkormányzata megrendelte a környezeti értékelés elkészítését, a R. 4. sz. mellékletének tartalmi követelményei alapján. Mivel a település teljes egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv készítése esetében a R. 1. számú melléklete szerint kötelező a környezeti vizsgálat és értékelés elkészítése, a település nem kérte ki az egyeztetési-elfogadási folyamat során az államigazgatási szervek előzetes véleményét a környezeti vizsgálat készítésének szükségességéről. Az előzetes tájékoztatási szakaszban a Somogy Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész SOD/08/00168-3/2019. hivatkozási számú levelében kiemelte, hogy a R. szerinti környezeti vizsgálatot kötelező lefolytatni. A környezeti értékeléshez a R. 4. sz. melléklete szerinti tartalmi követelményeket elegendőnek tartja. A környezeti értékelést és a Környezeti hatások és feltételek alpontot az alátámasztó javaslat pontjaiba kéri beépíteni.

A többi államigazgatási szerv a környezeti vizsgálatral kapcsolatban észrevételt, véleményt nem adott.

1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai

A környezeti értékelés elkészítéséhez szükséges adatok beszerzése a településrendezési eszközök készítéséhez felhasznált adatok begyűjtésével együttesen történt.

A településrendezési eszközök tervezése, ezen belül a környezetalakítási és tájrendezési alátámasztó munkarész, illetve a Kr. szerinti környezeti értékelés az alábbiakban felsorolt tervi előzmények, továbbá az előzetes tájékoztatási szakaszban adott államigazgatási szervek véleménye és adatszolgáltatásuk figyelembevételével készült. A vizsgálatához felhasználásra került az MATrT által meghatározott OTrT, valamint BKÜK TrT törvényi szabályozási anyaga és térképi mellékleteik.

A környezeti értékeléshez felhasznált adatok forrásait ld. az „1.1. Előzmények, tematika” című alfejezetben leírtak szerint.

A településrendezési eszközök készítésekor meghatározó, hogy az abban foglaltak összhangban legyenek a magasabb rendű tervekkel, programokkal, a vonatkozó jogszabályi előírásokkal, valamint az érintett államigazgatási szervek, partnerek és közműszolgáltatók véleményével, a terv készítésében érdekelt elképzeléseinek megvalósíthatósága érdekében. Fontos, hogy a terv élvezze az érintett lakosság, a civil szervezetek támogatását is.

2. A TERV ÉS A KIDOLGOZÁSKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK RÖVID ISMERTETÉSE

A településtervezési folyamat során nem kerültek kidolgozásra tervváltozatok. A végleges terv összeállításáig a magasabb szintű terveknek való megfelelés és a település zöldfelületi arányának minél nagyobb mértékű biztosítása érdekében készültek tervváltozatok, melyek közül a táj jellegének megőrzését és az élhető települési környezetet leginkább szem előtt tartó változat kerültek kiválasztásra, amelyek leginkább megfelelnek a magasabb szintű jogszabályokban előírtaknak.

2.1. A terv célja, tartalma, a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos jellemzői

A településrendezési eszközök készítésének fő célja a 2006-ban készült, és azóta többször módosított tervek megfeleltetése a 2019-ben hatályba lépett területrendezési jogszabályoknak, valamint a 2018-ban jóváhagyott új településfejlesztési koncepcióban foglaltak érvényesítése.

A tervezés során több településszerkezeti módosításra került sor. A módosítások – Balatonendréd hosszú távú településfejlesztési céljait szolgálva – a lakófunkció fejlesztésére kijelölt területek újragondolására (nagyobb arányú visszaminősítéssel és kisebb mértékű új kijelöléssel), a természeti adottságokon alapuló idegenforgalom fejlesztésére, a zöldterületek jelentős bővítésére és a hagyományos tájhasználatnak megfelelő külterületi területfelhasználási mód kialakítására irányulnak.

A módosítások közül számában és területi kiterjedésben is legjelentősebb csoportot a valós területhasználatnak, az MaTrT Erdők övezetének, az Országos Erdőállomány Adattárnak, a BKÜTrT általános mezőgazdasági terület övezetének és a kertes mezőgazdasági terület övezetének való megfeleltetések alkották. Emellett újragondolásra kerültek a korábban a külterületen kijelölt, de be nem épült központi vegyes, különleges és lakófunkciójú területek.

A tervezés során a szerkezeti módosítások jellegük szerint az alábbi fő kategóriákba sorolhatók:

1. Koncepcionális fejlesztések biztosítása: Balatonendrédre a tervezés során benyújtott kérelmek és fejlesztési igények elősegítik a település fenntartható fejlődését, céljuk a község lakó, idegenforgalmi, turisztikai és gazdasági lehetőségeinek, valamint zöldterületeinek fejlesztése.

1.1. Gazdasági – megújuló energetikai célú fejlesztések

A terv új, megújuló energiát hasznosító napelempark kialakítását teszi lehetővé, a Cinegemajor mellett már meglévő napelempark bővítéseként. A terület *különleges beépítésre nem szánt terület-napelempark (Kb-N)* övezetbe kerül.

1.2. Lakócélu fejlesztések

A 33. és 43. sz. módosítások járnak új *falusias lakóterület (Lf)* kijelölésével. Előbbi *kertes mezőgazdasági terület-belterületi kert (Mk-0)*, utóbbi *általános mezőgazdasági terület (Má)* területen. A 33. sz. fejlesztés önkormányzati szándékra, a település koncepcionális fejlesztési elképzeléseihez illeszkedve, a 43. sz. módosítás tulajdonosi kérelemre valósul meg. A lakóterület bővítések meglévő lakóterületekhez kapcsolódva, kiépült infrastrukturális hálózathoz csatlakoznak.

1.3. Védelmi célú fejlesztések

Az ide sorolt módosítások az Ady Endre utca és a Tab-Zamárdi út mellett fekvő *kereskedelmi-szolgáltató gazdasági terület (Gksz)* területén, illetve a Petőfi S. utca és a Vörösmarty utca között kijelölt új *falusias lakóterület (Lf)* és a Tab-Zamárdi út közötti területen hoznak létre településkép- és környezetvédelmi szempontból új *védelmi és gazdasági célú erdőterületeket (Ev, Eg)*. Előbbi a gazdasági területen várható zavaró tevékenységek miatt, utóbbi az összekötő út forgalma miatt indokolt.

2. Belterületi falusias lakó- és zöldterületek kialakítása: A változtatások célja a település területfelhasználásának olyan szintű újragondolása, mely átvizsgálja a korábbi tervekben meghatározott lakóterületek, zöldterületek és az ezeket feltáró belterületi utak rendszerét, méretét és előíranyozza a község kompakt település-fejlődését.

2.1. Lakócélu átminősítések

Az ide sorolható 30. sz. módosítás korábban *Kereskedelmi-szolgáltató gazdasági területként (Gksz)* kijelölt területén biztosít helyet a település koncepcionális lakóterületi fejlesztéseinek, amivel párhuzamosan több, a korábbi tervben kijelölt lakóterület átminősítését hajtja végre. Az 57. és 59. sz. módosítással megvalósuló átminősítésekkel a változtatás miatti újbóli telekrendezés eredményeként jönnek létre korábban tervezett (természetben nem megvalósult) közlekedési és közműterületből (Köu) és zöldterületből (Z) falusias lakóterületek.

2.2. Zöldterületi célú átminősítések

A felülvizsgálat eredményeként az önkormányzat átfogó zöldterületi fejlesztési céljai, illetve a 2019-es új BKÜTrT-ben megfogalmazott előírásoknak való megfelelés eredményeképpen kilenc módosítás célozza új *zöldterület (Z)* létrehozását a településen a meglévő lakóterületek és a lakócélu bővítésre szánt területek között tervezett új módosítások.

2.3. Belterületi útfeltárás

Az előző két ponttal összefüggésben indokolt a korábban tervezett lakóterületek közlekedési területeinek újratervezése, a feltáró utak újragondolása. Ezeket a módosításokat tartalmazzák a 28., 31., 32., 54., 58. sz. módosítások. Emellett a 63. sz. módosítás eredményezi új *közlekedési és közműterület (Köu)* kijelölését *kertes mezőgazdasági terület (Mk)* igénybevételeivel, amire a Tab-Zamárdi út tervezett szélesítése miatt van szükség a sportpályától az M7-es csomópontjáig, az útszakasz keleti oldalán.

2.4. Egyéb átminősítés

A korábbi csoportokba nem sorolható, a különleges területeket és a közlekedési- és közmű területeket érintő módosítások tartoznak ide, amelyek a meglévő temető (48. sz.), illetve az idegenforgalmi fogadóhely célú terület (6. sz.) átminősítését célozzák az elhelyezhető funkciók megtartása mellett, *különleges beépítésre szánt területből különleges beépítésre nem szánt területté* történő átsorolással. A 47. sz. módosítás a temető bővítését teszi lehetővé *általános mezőgazdasági terület (Má)* igénybevételeivel.

2.5. Beépítésre szánt területek visszaminősítése

Az ide sorolt módosítások korábban beépítésre szánt – jellemzően lakó, különleges illetve központi vegyes – területeket minősít vissza a valódi területfelhasználásnak megfelelő általános mezőgazdasági területekké.

3. Megfeleltetés: Az ide sorolt változtatások a helyszíni vizsgálatok alapján a jelenlegi területhasználatnak és meglévő beépítéseknek, valamint a terv magasabb szintű terveknek való megfeleltetése érdekében történtek az alábbiak szerint:

3.1. Magasabb terveknek való megfeleltetés

A tervezés során a módosítások közül tizenkilenc a magasabb szintű terveknek és előírásoknak való megfelelés érdekében került foganatosításra, amelyekkel részben a település ökológiai adottságainak javítását és az optimális tájszerkezet kialakítását is előidézti a terv.

A tervezés során elsősorban a BKÜTrT térségi területfelhasználási kategóriáinak való megfelelés, az MáTrT erdők övezetének és az Országos Erdőállomány Adattárnak való megfelelés, illetve a MvMr. általános mezőgazdasági terület övezetének és erdőtelepítésre javasolt terület övezetének való megfelelés jelentett feladatot.

A módosítások ezek értelmében *általános mezőgazdasági terület (Má)* és *kertes mezőgazdasági területek (Mk)* módosítását célozták *gazdasági, védelmi és legeltetésre alkalmas erdőterület (Eg, Ev, El)* területfelhasználási egységekbe, illetve fordítva. Kivételt jelent az 5. sz. módosítás, ahol *különleges beépítésre szánt idegenforgalmi fogadóhely terület (K-I)* helyén *védelmi célú erdőterület (Ev)* jön létre.

A módosítások hatására a tényleges biodiverzitás növekszik, valamint a jogi szabályozásnak köszönhetően a biológiailag aktív, településökológiai szempontból fontos területek jövőbeni megőrzése biztosítottá válik.

3.2. Egyéb meglévő használatához való igazodás

Az ide sorolt húsz módosítás nem keletkeztet új építési jogot, célja a jelenlegi területhasználat szabályozással való alátámasztása, az erdősült területeken az erdőgazdálkodási művelés biztosítása, a tájkarakter területek erősítése.

A változtatások az előző ponttal megegyezően mezőgazdasági és erdőterületek egymással való váltását célozzák a valódi művelésnek megfelelően, továbbá a 15. sz. módosítás esetében új *vízgazdálkodási terület (V)* (meglévő magántó) és a 67-68.sz. módosítások

esetében közlekedési és közmű terület (Köu) kijelölését eredményezi az M7-es autópálya felhajtói által közrezárt területeken.

A TERVEZETT TERÜLETFELHASZNÁLÁS MÓDOSÍTÁSOK						
Srsz.	Kategória	Hatályos TSZT területfelhasználási módja	►	Tervezett területfelhasználási mód	A területet alkotó ingatlanok hrsz-ai	Területnagyság (ha)
1.	3.1.	Má	►	Ev	018/3,11., 08/63-65 egy részei	8,31
2.	3.1.	Má	►	El (legeltetésre alkalmas)	028 'a' alrészlet egy része	17,76
3.	3.1.	Má	►	Ev	028 'a' alrészlet egy része	2,05
4.	3.1.	Má	►	Ev	022/1 egy része és a 022/7,12,13 teljesen	12,43
5.	3.1.	K-I (idegenforgalmi)	►	Ev	022/1 egy része és a 022/4-6 teljesen	1,3
6.	2.4.	K-I (idegenforgalmi)	►	Kb-I (idegenforgalmi)	022/2,3,9,10,15,16., 052/1, 053/3, 99/1, 100/1, 101/1, 102/1, 104/1, 105/1, 106/3, 108/1, 109/1, 110/1, 114/5, 117, 118/2 teljesen és a 022/1 egy része	27,33
7.	3.2.	Má	►	Ev	047/4 egy része	0,9
8.	3.2.	Ek	►	Mk	2313, 2314 egy része	0,35
9.	3.2.	Mk	►	Ek	2315 egy része	0,23
10.	3.2.	Ek	►	Mk	2318/1, 2243, 2244, 2245/1 és a 2237 egy része	1,17
11.	3.2.	Eg	►	Mák	047/4,5,6 egy részei	2,63
12.	3.2.	Má	►	Eg	028 'a' alrészlet egy része	4,11
13.	3.1.	Má	►	Ev	039 'c' alrészlete és 'b' alrészlet egy része	9,68
14.	1.1.	Má	►	Kb-N (napelempark)	040/4, 081/3	2,84
15.	3.2.	Má	►	V	082/1 'c' alrészlete	1,49
16.	3.1.	Má	►	Ev	080/1 'a' és 084/6 'a' alrészleteinek egy része, 084/4, 084/5 'a', 084/6 'c' alrészlete	2,34
17.	3.1.	Ev	►	Má	088/2, 080/1 'b' alrészlete	4,02
18.	3.2.	Ev	►	Má	088/5 'b' alrészlete	6,5
19.	3.1.	Má	►	Ev	084/6 'c' és 'd' alrészlete	0,32
20.	3.1.	Má	►	Eg	0100/17, 0102/2, 0131/7 teljesen és a 0132, 0102/17 egy részei	10,38
21.	3.1.	Má	►	El (legeltetésre alkalmas)	0138/11 egy része	10,3
22.	3.2.	Má	►	Ev	2071/6 egy része	2,03
23.	3.2.	Ev	►	Mk	2082-2084, 2087	0,67

24.	3.2.	Mk	►	Ev	2089 'c' alrészlet, 2071/1 teljesen és a 2071/3,4,6., 2072-2076, 2085, 2091 egy részei	5,27
25.	1.3.	Gksz	►	Eg	068/38	0,76
26.	1.3.	Gksz	►	Ev	063/6,27,29	1,25
27.	2.3.	Gksz	►	Köu	063/4-6,27,29, 066/3 egy részei	0,71
28.	2.3.	Lf	►	Köu	577,579-580,582-585, 586/1,2., 588-589, 063/1-3, 066/3 egy részei	0,67
29.	2.2.	Lf	►	Z	577,579-580,582-585, 586/1,2 egy részei	1,14
30.	2.1.	Gksz	►	Lf	063/4-6,27,29 egy részei	2,6
31.	2.3.	Lf	►	Köu	575, 576/1,2., 059/11,13,15,17,20,23., 060/3, 061/8 egy részei	0,6
32.	2.3.	Mk	►	Köu	574/6 egy része	0,02
33.	1.2.	Mk	►	Lf	574/5,7,8 és 574/6 egy része	0,44
34.	2.2.	Lf	►	Z	494/1	0,17
35.	3.1.	Má	►	El (legeltetésre alkalmas	0139, 0140, 0145/3, 0146/2-3	10,18
36.	3.1.	Má	►	Eg	0162/6-11, 14,15 egy részei	5,81
37.	3.2.	Ek	►	Má	1805/3,4,6,9,11,13,14., 1806/1,2., 0151/1	14,11
38.	2.2.	Ek	►	Z	794 egy része	0,14
39.	3.2.	Ek	►	Mk	1802-1804 egy részei	0,52
40.	3.1.	Mk	►	Eg	1675-1682	6,38
41.	3.2.	Mk	►	Ev	1712/5 'b' alrészlet és 'a' alrészlet egy része	0,57
42.	2.2.	K	►	Z	393.	0,78
43.	1.2.	Má	►	Lf	1636/5,7	0,63
44.	3.2.	Má	►	Ev	1633,1634,1636/3,1636/8	2,52
45.	3.2.	Má	►	Eg	0173/6 'b' alrészlet	0,85
46.	2.2.	Köu	►	Z	391/6 egy része	0,23
47.	2.4.	Má	►	Kb-T (temető)	0183/26 egy része	0,62
48.	2.4.	K-T (temető)	►	Kb-T (temető)	0184.	2,24
49.	3.2.	Má	►	Ev	0183/2,17	0,31
50.	3.1.	Eg	►	Má	1501,1502/1,1504,1505,1506/1, 2	3,61
51.	2.5.	Lf	►	Má	0185/1,4 és 185/2,3 egy részei	4,57
52.	2.5.	K	►	Má	0185/5	2,26
53.	2.5.	Köu	►	Má	0185/2,3,6 egy részei	0,83
54.	2.3.	Lf	►	Köu	277-283 egy részei	0,23
55.	2.2.	Lf	►	Z	281-283 egy részei	0,34
56.	2.2.	Köu	►	Z	281-283 egy részei	0,09
57.	2.1.	Köu	►	Lf	269-280 egy részei	0,63
58.	2.3.	Z	►	Köu	272-276 egy részei	0,13
59.	2.1.	Z	►	Lf	273-276 egy részei	0,18
60.	2.2.	Lf	►	Z	257,258, 259/2 egy részei	0,55

61.	3.1.	Ev	►	Má	0192/175,183 egy részei	1,31
62.	2.2.	Lf	►	Z	0192/10,11 egy részei	0,45
63.	2.3.	Mk	►	Köu	1901/1.,1902/4,5.,109/2,1904/3,6.,1905/10,13.,1906/2,1907/2,1908/5,1908/4,1909/3,6.,190104,6.,1911/5,7,10.,191912,12,1913/4,6.,1914/4,1915/.,1916/1,1917/3,1918/2,1919/6,8.,1920/2,1921/2,1922/4,6.,1923/3.4.,1923/44,1924/4,1925/2,1926/1,1927/3,6.,1928/4,7,9.,1929/1,1930/2,1931/2,1932/2,1933/1,1934/2,1935/2,1936/2,1939/9,1939/6	0,3
64.	3.1.	Ev	►	Má	192/19-27,60-64,105,106,186	7,85
65.	2.5.	Vt	►	Má	192/33-36, 66-70,180,182,184,185,107,108,130-134,136,138,140,158	7,8
66.	3.1.	Eg	►	Má	185/27-29, 35-36,41-42,47.,	56,29
67.	3.2.	Ev	►	Köu	0192/45-	1,53
68.	3.2.	Má	►	Köu	04/64,65,68,69,72,73,76,79	1,54
69.	3.1.	Má	►	Eg	0123/1 és /2 egy része	3,86
70.	3.2.	Eg	►	Má	0179/7,	17,91
Összesen:						300,92

A felsorolt változásokat az 1. sz. mellékletben közölt változási tervrajz térképesen is ábrázolja.

A tervezett módosítások Balatonrendred hosszú távú településfejlesztési céljait, turisztikai és természeti adottságait szolgálják. Az elérendő célok között szerepel a zöldterületi arány növelésén és a lakóterületek bővítésén keresztül a község népességmegtartó képességének megőrzése és az élhető települési környezet kialakítása.

A terv elemei közül az alábbiak kapcsán beszélhetünk a környezeti értékelés szempontjából fontos körülményekről:

Vizsgálati szempont / Magasabb szintű tervi érintettség	Módosítás száma
<i>MaTrT Országos ökológiai hálózat magterület övezetét érinti</i>	2., 3., 6., 7., 11., 12.
<i>MaTrT Országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezetét érinti</i>	13., 15., 16., 17., 19.
<i>MaTrT Országos ökológiai hálózat puffterület övezetét érinti</i>	10., 20., 21., 35., 37., 38., 45.
<i>MaTrT Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete</i>	módosításokkal nem érintett
<i>MaTrT Erdők övezetét érinti</i>	7., 12., 16., 20., 40., 45.
<i>BKÜTrT tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetét érinti</i>	1., 4., 13., 36., 37., 39., 41., 50., 66.
<i>BKÜTrT Kertes mezőgazdasági terület övezetét érinti</i>	9., 24., 41., 43., 44.
<i>BKÜTrT Borszőlő termőhelyi kataszteri terület övezetét érinti</i>	8., 9., 10., 16., 17., 24., 37., 39., 40., 62., 64., 65., 66.
<i>MvMr Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét érinti</i>	6, 13, 17, 61, 64, 66
<i>MvMr Erdőtelepítésre alkalmas terület övezetét érinti</i>	1, 4, 5, 6, 13, 36, 69
<i>MvMr Tájképvédelmi terület övezetét érinti</i>	20-as módosítást kivéve az összes
<i>MvMr Vízminőség-védelmi terület övezetét érinti</i>	69-es módosítást kivéve az összes
<i>MvMr Vízerózióknak kitett terület övezetét érinti</i>	2, 16, 17, 26, 29, 30, 31, 37, 39, 40, 44, 45, 50, 51, 52, 53
<i>MvMr Általános mezőgazdasági terület övezetét érinti</i>	2, 3, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 35, 37, 39, 45, 47, 50, 61, 63, 64, 66, 67, 68, 70
<i>Ásványi nyersanyagvagyon terület övezetét érinti</i>	6,
<i>Nyilvántartott régészeti lelőhelyet érint</i>	1, 4, 5, 6, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 42, 46, 65, 66, 67, 68
<i>Országos jelentőségű természetvédelmi területet érint (ex lege védett területek védőövezete)</i>	nem érinti
<i>Natura 2000 területet érint</i>	2, 3, 7, 11, 12
<i>Új beépítésre szánt területet hoz létre</i>	33, 43, 57, 59,
<i>Átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint</i>	1, 4, 6, 11, 13, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 30, 31, 36, 37, 40, 43, 44, 45, 50, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 68
<i>Szőlő termőhelyi kataszteri területet érint</i>	8, 9, 10, 16, 17, 24, 37, 39, 62, 63, 64, 65
<i>Termőföld igénybevételevel jár</i>	14, 32, 33, 43, 47, 63, 68

2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal

A településrendezési tervek készítése során a 2019. március 15-től hatályos „Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről” szóló 2018. évi CXXXIX. törvény, valamint a 2019. június 22-től hatályos „A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról” szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet előírásait kell érvényesíteni.

Balatonendréd településrendezési eszközeinek felülvizsgálata során tehát az MATrT-ben meghatározott Országos Területrendezési Terv (a továbbiakban: OTTrT) és a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terv (a továbbiakban: BKÜTrT) előírásainak kell megfelelni.

Területfelhasználási kategóriák

Az országos területfelhasználási kategóriák

- az erdőgazdálkodási térség
- a mezőgazdasági térség
- a vízgazdálkodási térség
- a települési térség

OTTrT – az Ország Szerkezeti Tervének vonatkozó részlete

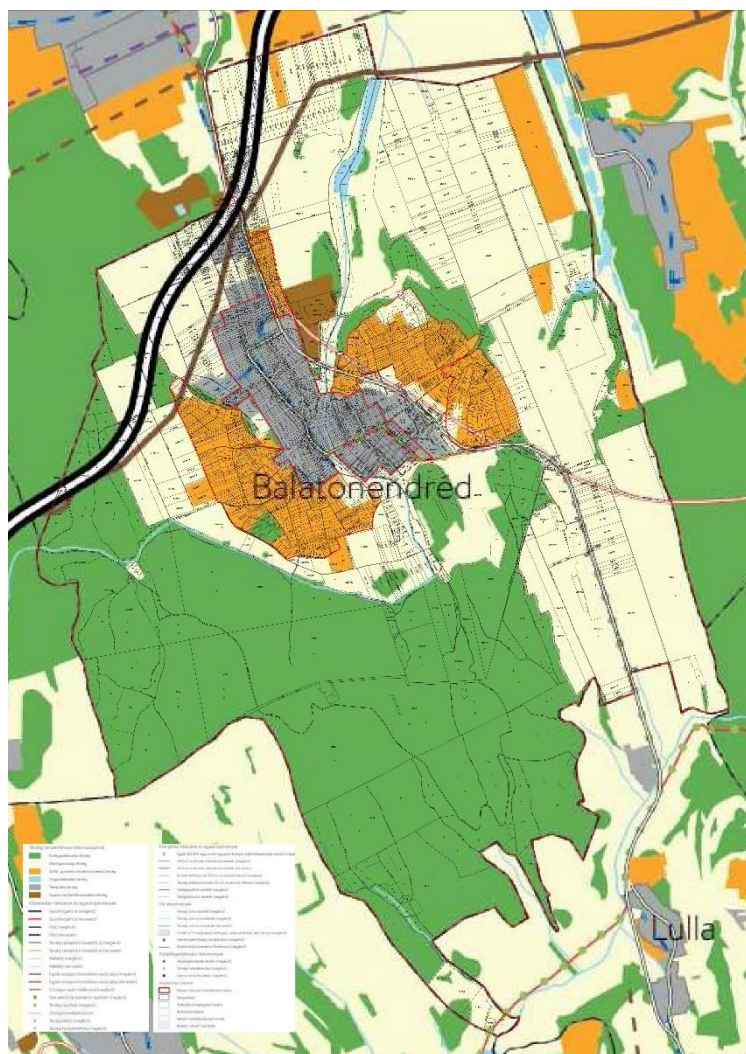

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vízgazdálkodási térség
- Települési térség

A kiemelt térségi területfelhasználási kategóriák

- az erdőgazdálkodási térség,
- a mezőgazdasági térség
- a szőlő-, gyümölcs- és kertművelésű térség
- a vízgazdálkodási térség
- a települési térség és
- a sajátos területfelhasználású térség

BKÜTrT - Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti tervének kivágata

Térségi területfelhasználási kategóriák

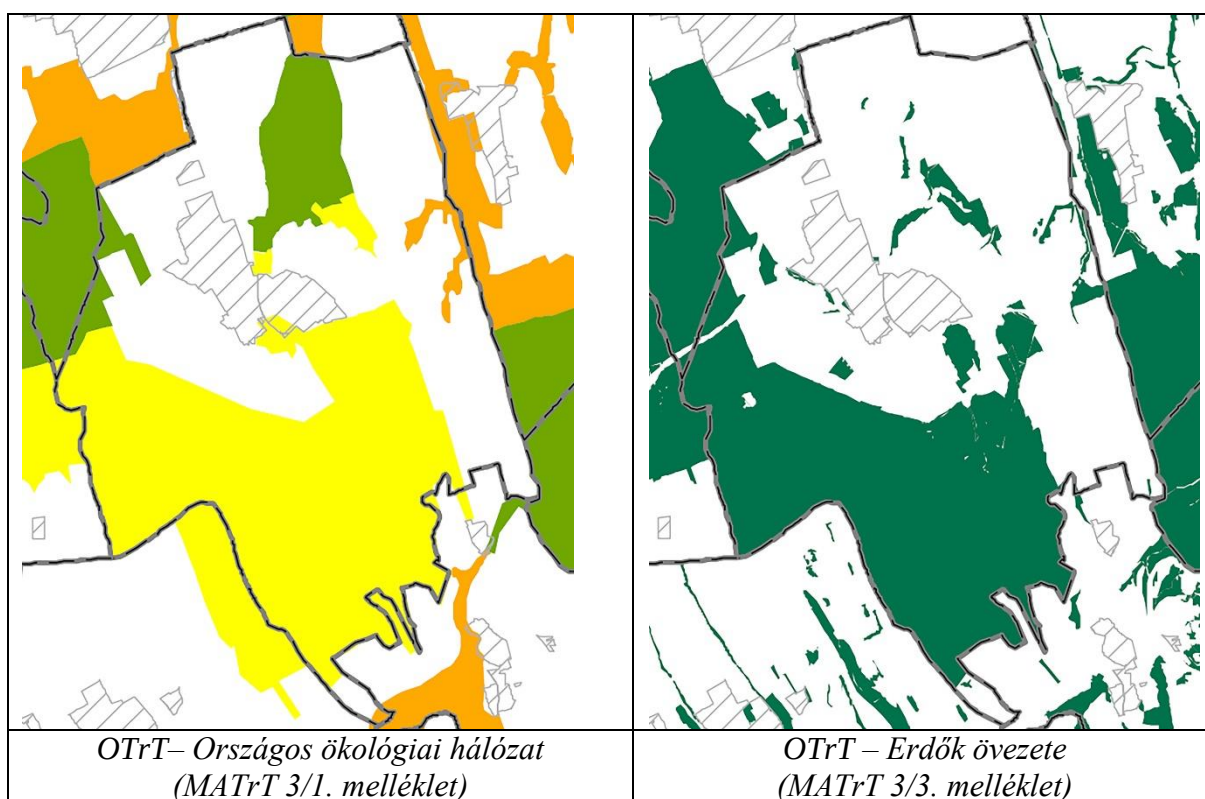
- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Szőlő, gyümölcs és kertművelésű térség
- Vízgazdálkodási térség
- Települési térség
- Sajátos területfelhasználású térség

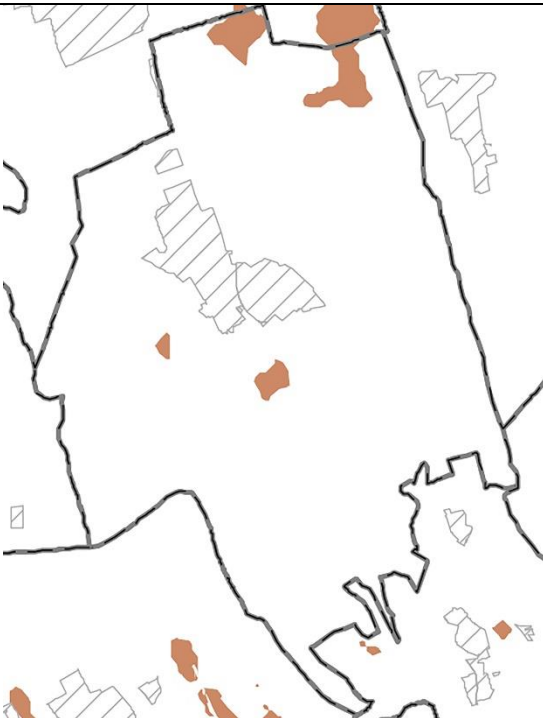
A magasabb szintű jogszabályokkal a tárgyi módosítások összhangban vannak:

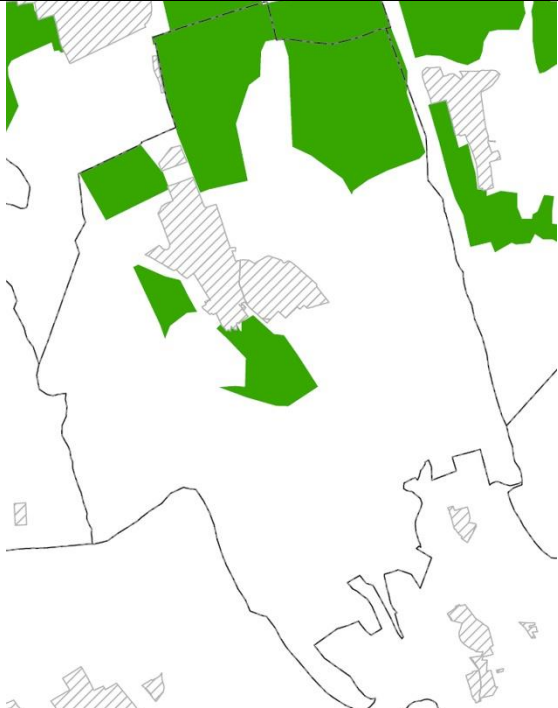
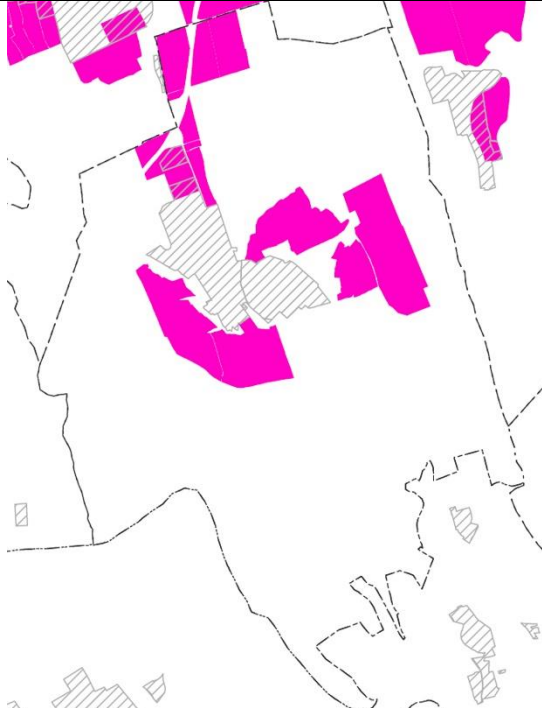
- az erdőterület területfelhasználási egységbe sorolt erdőterület nagysága nem csökkent;
- a mezőgazdasági térség területének 75%-a mezőgazdasági terület települési területfelhasználási egységbe került;
- a sajátos területfelhasználású térség területének 95%-a különleges beépítésre nem szánt, valamint közlekedési terület települési területfelhasználási egységbe került;

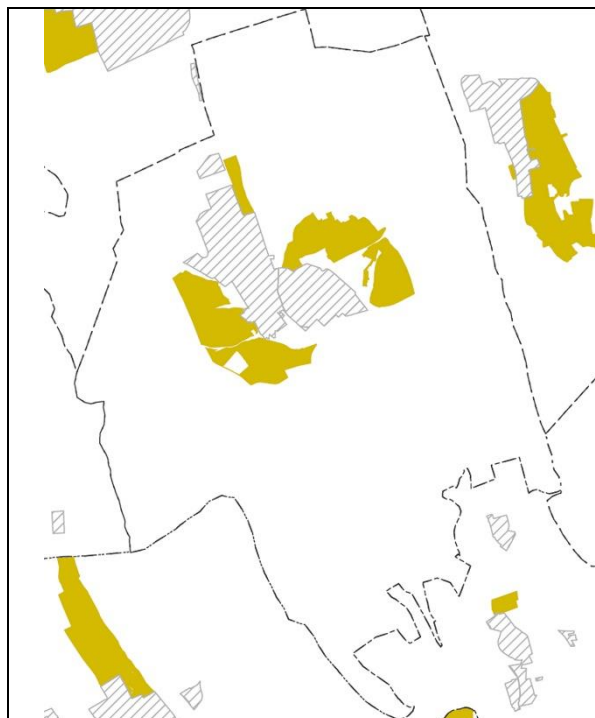
- Balatonendréd területén nincs nagyvárosias lakóterület és üdülőterület, ennek megfelelően a mezőgazdasági térség, valamint a szőlő-, gyümölcs- és kertművelésű térség területén új nagyvárosias lakóterület és új üdülőterület nem került kijelölésre;
- a település közigazgatási határának 200 m-es környezetében új beépítésre szánt terület nem került kijelölésre;
- új ipari terület, valamint a környezetre jelentős hatást gyakorló új ipari terület sem az M7 gyorsforgalmi út 1000 m-es környezetében, sem a település közigazgatási területén nem került kijelölésre.

A módosítások a figyelembe veendő OTrT és BKÜTrT. szerinti alábbi országos és kiemelt térségi övezeteket érintik:

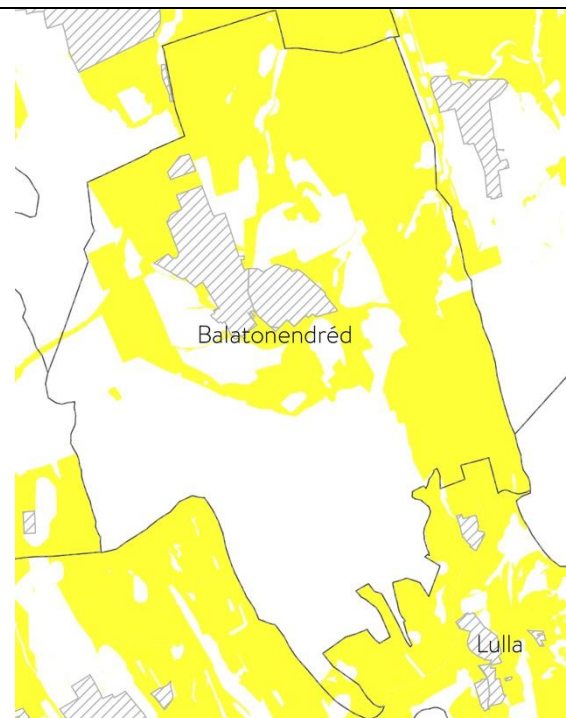

	
OTrT - Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete (MvM 2. melléklet)	OTrT – Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület (MATrT 3/2. melléklet)
	
OTrT - Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete (MvM 1. melléklet)	OTrT - Tájképvédelmi terület övezete (MvM 3. melléklet)

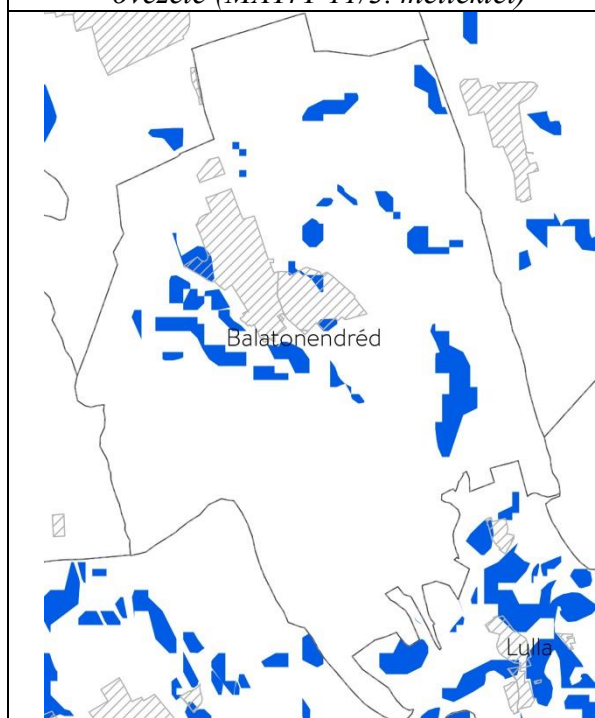
 Balatonend gy ilványos Lulla	
<i>OTrT - vízminőség-védelmi terület övezete (MvM 4. melléklet)</i>	
	
<i>BKÜTrT –Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete (MATrT 11/1. melléklet)</i>	<i>BKÜTrT – Borszőlő termőhelyi kataszteri terület övezete (MATrT 11/4. melléklet)</i>

*BKÜTrT – Kertészeti mezőgazdasági terület
övezete (MATrT 11/3. melléklet)*

*BKÜTrT - Általános mezőgazdasági terület
övezete (MvM 14. melléklet)*

*BKÜTrT - Vízterhelésnek kitett terület övezete
(MvM 13. melléklet)*

*BKÜTrT - Ásványi nyersanyagvagyon övezete
által érintett település övezete (MvM 10.
melléklet)*

Országos Ökológiai Hálózat övezete

Balatonrendred területét az ökológiai hálózat magterület, ökológiai folyosó és puffterület övezete egyaránt érinti. Ökológiai hálózat övezeteinek területén a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

Az MATrT 3/1. melléklete mellett a tervezők megkapták a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságtól érkezett adatszolgáltatást az 3147-8/2019. hivatkozási számú tájékoztatásában a rendezési terv felülvizsgálatához megküldött térképes adatszolgáltatása megegyezett a 3/1. melléklettel.

Az ökológiai hálózat övezetének lehatárolását a tervezők pontosították a településrendezési eszközök készítésekor, annak érdekében, hogy az övezetek a telekhatárokhoz igazodva, valamint a megszüntetett természetes felszíneket (régibányaterület, Tab-Zamárdi út burkolt területe stb.) figyelembe véve legyenek lehatárolva. A pontosítás során az összes változás az ökológiai hálózat által érintett területeken -3,49 hektárt tettek ki. A pontosítást tartalmazó térképet a 2. sz. melléklet tartalmazza.

A tervi elemek közül az alábbi csoportosításban beszélhetünk az ökológiai hálózatot érintő módosításokról:

- A magterületet érintő módosítások kiugró többsége a ökológiai hálózat működését elősegítő változtatást eredményez. A 2,3,7,12. sz. módosítások mindegyike *általános mezőgazdasági (Má)* területfelhasználási egységekből hoz létre elsősorban *védelmi célú erdőterületeket (Ev)*, kisebb arányban *gazdasági célú és legeltetésre alkalmas erdőterületeket (Eg, El)*. A 11. sz. módosítás *gazdasági célú erdőterületeken (Eg)* hoz létre *korlátozott építési lehetőségű általános mezőgazdasági terület (Mák)* övezetet. A módosításokra helyszíni szemléket követő tervezői döntés után került sor, biztosítva a területeken spontán kialakult erdők, vízfolyások menti fa- és cserjecsoportok, természetközeli területek fennmaradását a magterületen belül.
A 6. sz. módosítás esetében a korábbi tervvel jóváhagyott *különleges beépítésre szánt idegenforgalmi fogadóhely terület (K-I)* területét jelen terv Balatonrendred településfejlesztési koncepciójában szereplő hosszú távú célok teljesülése érdekében meghagyta, ám azt *különleges beépítésre nem szánt terület idegenforgalmi fogadóhely-turisztikai fejlesztési terület (Kb-I)* övezetként szabályozta.
- Az ökológiai folyosót érintő 13,15,16,17,19. sz. módosítások az előzőekkel hasonló módon *általános mezőgazdasági (Má)* területfelhasználási egységekből hoznak létre *védelmi célú erdőterületeket (Ev)* és *vízgazdálkodási területeket (V)*. Kivételt képez a 17. sz. módosítás, ahol *védelmi célú erdőterületből (Ev)* jön létre *korlátozott építési lehetőségű általános mezőgazdasági (Mák)* övezet a valós területfelhasználásnak megfelelően.

- A 10., 20., 21., 35., 37., 38., 45. sz. módosítások esetében az ökológiai hálózat puffterületét érintő módosításokról beszélhetünk. A módosítások a meglévő területhasználathoz igazodnak, illetve magasabb szintű tervhez való igazodás miatt hoznak létre *gazdasági célú és legeltetésre alkalmas erdőterületeket (Eg, El)*, illetve *általános mezőgazdasági (Má)* és *kertes mezőgazdasági (Mk)* területeket. Emellett a 38. sz. módosítás belterületi telken teszi lehetővé a szomszédos játszótér *zöldterületének (Z)* bővítését a korábbi terven *közzölési erdőként (Ek)* szabályozott, valójában gyeper felszínborítású területen.

A rendelkezésre álló fejlesztési dokumentumok, adatszolgáltatások és a helyszíni szemlék alapján elmondható, hogy a módosítások a táj- és természetvédelmi célokkal összeegyeztethetők, az országos ökológiai hálózat övezetét **nem érintik hátrányosan**, új beépítésre szánt terület kijelölését nem eredményezik.

Erdők övezete

Balatonrendréi területét az MATrT 3/3. melléklete szerinti Erdők övezete érinti. Az MATrT 29.§-a értelmében az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia, ahol figyelmen kívül hagyandók a törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek és az Ország Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területei.

Az MATrT 3/3. melléklete mellett a tervezők megkapták a Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatala Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztályának Erdészeti Osztályától érkezett adatszolgáltatást a SO-04G/ERD/4192-2/2019. iktatószámú tájékoztatásában. Az üzemtervezett erdőkről és azok elsődleges rendeltetés szerinti besorolásáról megküldött térképes adatszolgáltatás megegyezett a 3/3. melléklettel.

A tervi elemek közül az alábbi módosítások érintik az erdők övezetét:

- A 7,12,16,20,40,45. sz. módosítások az Erdő övezetének történő megfelelést szolgálva az *általános mezőgazdasági (Má)* területként és *kertes mezőgazdasági (Mk)* területként meghatározott területfelhasználási egységek átsorolását célozza. A tervezett területfelhasználási egység az erdészeti hatóság adatszolgáltatása szerint alakult elsődleges rendeltetésnek megfelelő *védelmi-, és gazdasági célú erdőterületként (Ev, Eg)*.

A tervezett módosítások megvalósulása esetén a terv megfelel az MATrT 29.§-ában foglaltaknak.

Erdőtelepítésre javasolt terület övezete

Balatonrendréi területét az MvM rendelet 2. melléklete szerinti Erdőtelepítésre javasolt terület övezete érinti. Az MvM rendelet 3.§-a értelmében az erdőtelepítésre javasolt terület övezetének területén javasolt kijelölni az erdőterület területfelhasználási egységeket (a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban).

A tervi elemek közül az alábbi csoportosításban beszélhetünk az erdőtelepítésre javasolt terület övezetét érintő módosításokról:

- Az 1., 4., 13., 36., 69. sz. módosítások a rendelkezésnek eleget téve *általános mezőgazdasági területek (Má)* átsorolásával *gazdasági- és védelmi célú erdőterületeket (Eg, Ev)* hoznak létre.
- A 5. sz. módosítás szintén a rendelkezésnek eleget téve *különleges beépítésre szánt idegenforgalmi fogadóhely terület (Kb-I)* átsorolásával hoz létre *védelmi célú erdőterületet (Ev)* hoz létre.
- A 6. sz. módosítása a *különleges beépítésre szánt idegenforgalmi fogadóhely terület (K-I)* területén elhelyezhető funkciókat jelen terv meghagyta, ám *különleges beépítésre nem szánt idegenforgalmi fogadóhely területként (Kb-I)* szabályozta.

Összességében a módosítások az övezetnek való megfelelést segítik elő. A 6. sz. módosítás meglévő, korábbi tervvel jóváhagyott beépítésre szánt területen az elhelyezhető funkciókat Balatonendréd településfejlesztési koncepciójában szereplő hosszú távú célok teljesülése érdekében megtartja. Ám a beépítési paramétereket is csökkentve átsorolja beépítésre nem szánt különleges területté.

A módosítások az övezeti előírásokkal összhangban vannak.

Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete

Balatonendréd területét az MATrT 3/2. melléklete szerinti Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete érinti, azonban a tervezett módosítások az övezetet nem érintik.

Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete

Balatonendréd területét az MvM rendelet 1. melléklete szerinti Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete érinti. Az MvM rendelet 2.§-a értelmében az jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetének területén javasolt kijelölni a mezőgazdasági terület területfelhasználási egységeket (a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban), továbbá övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

A tervi elemek közül az alábbi csoportosításban beszélhetünk az erdők övezetét érintő módosításokról:

- A 17., 61., 64., 66. sz. módosítások a rendelkezésnek eleget téve *gazdasági- és védelmi célú erdőterületek (Eg, Ev)* átsorolásával *általános mezőgazdasági területeket (Má)* hoznak létre.
- A 13. sz. módosítás ezzel ellentétesen *általános mezőgazdasági terület (Má)* átsorolásával *védelmi célú erdőterületet (Eg, Ev)* hoz létre, azonban az érintett telek széle csak nagyon kis mértékben fedi az övezetet, ezért a hatás elhanyagolható.
- A 6. sz. módosítás a *különleges beépítésre szánt idegenforgalmi fogadóhely terület (K-I)* területén elhelyezhető funkciókat jelen terv meghagyta, ám *különleges beépítésre nem szánt idegenforgalmi fogadóhely területként (Kb-I)* szabályozta.

A 6. sz. módosítás a már korábban említettek szerint a településfejlesztési célokkal összhangban valósul meg. A módosításokból eredő negatív hatás elenyészőnek tekinthető.

Általános mezőgazdasági terület övezete

Balatonendréd területét az MvM rendelet 14. melléklete szerinti Általános mezőgazdasági terület övezete érinti. Az MvM rendelet 13. §-a szerint az övezetben lévő területeket a településrendezési tervek készítése során 95%-ban általános mezőgazdasági területbe, természetközeli területbe vagy közlekedési területbe kell sorolni.

A tervi elemek közül az alábbi csoportosításban beszélhetünk az általános mezőgazdasági terület övezetét érintő módosításokról:

- A 11., 17., 18., 37., 50., 61., 63., 64., 66., 67., 68., 70. sz. módosítások az MvM. rendelethez való igazodás miatt *általános mezőgazdasági területet (Má)* és *közlekedési és közműterületeket (Köu)* hoznak létre
- A 8., 10., 39 sz. módosítások az általános mezőgazdasági terület övezetén túl a borszőlő termőhelyi kataszteri terület övezetét is érintik, ezért ezek esetében a valós területhasználathoz való igazodás miatt *közjóléti erdőterületből (Ek)* *kertes mezőgazdasági területet (Mk)* hoz létre a terv,
- A 3., 12., 13., 19., 20., 22., 45. sz. módosítások *általános mezőgazdasági területen (Má)* alakítanak ki *gazdasági- és védelmi célú erdőterületet (Eg, Ev)*, amelynek oka részben az Erdők övezetének és az Erdőtelepítésre alkalmas terület övezetének, részben a térségi területfelhasználási kategóriáknak és a valóságos területhasználatnak való megfelelés.
- A 2., 21., 35. sz. módosítások szintén *általános mezőgazdasági területen (Má)* alakítanak ki legeltetésre alkalmas erdőterületeket (El) olyan területeken, amelyek hagyásfákkal borított, de legeltetésre alkalmas gyepterületek.
- A 14. sz. módosítás tulajdonosi kérelemre eredményez *általános mezőgazdasági terület (Má)* átminősítését *különleges beépítésre nem szánt napelempark (Kb-N)* területté, míg a 47. sz. módosítás önkormányzati igényre nyújt helyet a temetőbővítésnek, ami által szintén *általános mezőgazdasági terület (Má)* igénybevitelével jön létre *különleges beépítésre nem szánt területként temető (Kb-T)* terület.

Összességében elmondható, hogy a tervezett módosításokkal együtt a település teljes közigazgatási területén az Általános mezőgazdasági terület övezete által érintett területeket a településrendezési terv általános mezőgazdasági terület, természetközeli terület vagy közlekedési területet sorol, ami a legeltetésre alkalmas erdőterületekkel együtt már összhangba kerül az MvM. rendelet 13. §-ban foglaltakkal.

Kertes mezőgazdasági terület övezete

Balatonendréd területét az BKÜTrT. 11/3. melléklete szerinti Kertes mezőgazdasági terület övezete érinti. Az MATrT. 84. §-ának értelmében a kertes mezőgazdasági terület övezetét a

településrendezési eszközök készítésénél kertes mezőgazdasági területbe kell sorolni. Az övezet területének a település közigazgatási területére eső része legfeljebb 5%-kal, ezenfelül csak közlekedési területbe sorolás céljából az állami főépítési hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal egyetértése esetén módosítható, továbbá övezetben beépítésre szánt terület és belterület nem jelölhető ki.

A tervi elemek közül az alábbi csoportosításban beszélhetünk a kertes mezőgazdasági terület övezetét érintő módosításokról:

- A 9., 24., 41. sz. módosítások kertes *mezőgazdasági területen (Mk)* hoz létre *védelmi és közjóléti célú erdőterületet (Ev, Ek)*, illetve a 44. sz. módosítás *általános mezőgazdasági területen (Má)* hoz létre *védelmi célú erdőterületet (Ev)*,
- A 43. sz. módosítás *általános mezőgazdasági területen (Má)* hoz létre beépítésre szánt *falusias lakóterületet (Lf)*.

A vizsgált módosítások megvalósulása esetén a település teljes közigazgatási területén a Kertes mezőgazdasági terület övezete által érintett területeken a településrendezési terv összhangban van az MvM. rendeletben megfogalmazott 95%-os megfeleléssel. A hatás elenyészőnek tekinthető.

Borszőlő termőhelyi kataszteri terület övezete

Balatonendréd területét az MATrT 11/4. melléklete szerinti Borszőlő termőhelyi kataszteri terület övezete érinti. Az MATrT 87. §-a értelmében a telkek nem vonhatók belterületbe és rajtuk új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki. Nem indítványozható a termőhelyi kataszterből való kivonás. Az előírások értelmében mezőgazdaságilag művelnek az a telek minősül, melynek legalább 80%-a szőlő, gyümölcsös vagy kert művelési ágban nyilvántartott. A tervi elemek közül az alábbi csoportosításban beszélhetünk az erdők övezetét érintő módosításokról:

- A 8., 10., 39 sz. módosítások a rendelkezésnek eleget téve *közjóléti erdőterületek (Ek)* átsorolásával *kertes mezőgazdasági területeket (Mk)* hoznak létre,
- A 9., 16., 24., 40. sz. módosítások *kertes mezőgazdasági területen (Mk)* és *általános mezőgazdasági területen (Má)* hoz létre *gazdasági, védelmi vagy közjóléti célú erdőterületet (Eg, Ev, Ek)* területet.
- A 17., 37., 64., 66 sz. módosítások ezzel ellentétesen *gazdasági, védelmi vagy közjóléti célú erdőterületekből (Eg, Ev, Ek)* hoznak létre *általános mezőgazdasági területet (Má)*.
- A 65. sz. módosítás a korábban tervezett, beépítésre szánt *központi vegyes területből (Vt)* hoz létre *általános mezőgazdasági területet (Má)*, a beépítésre szánt területből való kiengedés mellett,
- A 62. sz. módosítás már belterületbe sorolt *falusias lakóterületből (Lf)* hoz létre belterületi *zöldterületet (Z)*.

Összességében megállapítható, hogy a módosításokkal nem eredményeznek új telkek belterületbe vonását. A már belterületbe vont telkek esetén az egyik módosítás megőrzi, a

hatályos tervek szerinti belterületi státuszát, a másik módosítás kiengedi onnan. A módosítások nem eredményezik új beépítésre szánt terület kijelölését.

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete

Balatonendréd területét az BKÜTrT. 11/1. melléklete szerinti Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete érinti, amelynek területi kiterjedése megegyezik a a BFNPIG említett 3147-8/2019. hivatkozási számú levelében megküldött adatszolgáltatás lehatárolásával. A településrendezési eszközök készítése során a Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetének lehatárolása pontosításra került. Az övezeti lehatároláson szigorítva, a telekhatárokhoz igazítva összesen 16,59 hektárral nagyobb területen jelölt ki az új terv Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területet.

Az MáTrT. 81. §-ában foglaltak szerint az övezetben új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, a művelési ág megváltoztatása, termőföld más célú hasznosítása csak a hagyományos tájhasználatnak megfelelő termelési- és tájszerkezet, illetve a sajátos tájkarakter erősítése, valamint közmű és közút építése érdekében engedélyezhető, a látványvédelmet a településképi követelményekben és a településrendezési eszközökben biztosítani kell és a kialakult geomorfológiai formák természetes domborzati adottságai és láthatósága megőrzendők.

A tervi elemek az alábbiak szerint érintik az övezetet:

- Az 1,4,13,36,41. sz. módosítások *általános mezőgazdasági területen (Má)* vagy *kertes mezőgazdasági területen (Mk)* hoznak létre nagyobb részt *védelmi célú erdőterületet (Ev)*, kisebb részt *gazdasági célú erdőterületet (Eg)*.
- A 37,39,50,66. sz. módosítások ezzel ellentétesen, *közzéléti- és védelmi célú erdőterületeken (Ek,Ev)*, hoznak létre *általános mezőgazdasági területeket (Má)* vagy *kertes mezőgazdasági területeket (Mk)*.

A tervi módosítások a tájképvédelmi elvekkel nem ellentétesek, új beépítésre szánt területet nem jelölnek ki, a termőföld más célú hasznosításával nem járnak. Az új településrendezési eszközök tervezése során a rendelkezések figyelembe vételre kerültek.

Tájképvédelmi terület övezete

Balatonendréd területét az MvM. rendelet 3. melléklete szerinti Tájképvédelmi terület övezete érinti, amelynek területi kiterjedése megegyezik a BFNPIG említett 3147-8/2019. hivatkozási számú levelében megküldött adatszolgáltatás lehatárolásával.

Az MvM. rendelet 4. §-ában foglaltak szerint az övezetben a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében a helyi építési szabályzatban és a településképi rendeletben meg kell határozni a területhasználatra, az építés rendjére és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó helyi szabályokat.

Az új településrendezési eszközök kidolgozása során a rendelkezések figyelembe lettek véve. A tervi módosítások az általános tájképvédelmi elvekkel nem ellentétesek. Az új

településrendezési eszközök az új fejlesztések tájba illesztését a helyi építési szabályzatnak és a településképi rendeletnek való megfelelésen keresztül biztosítja.

Vízminőség-védelmi terület övezete

Balatonendréd területét az MvM rendelet 4. melléklete szerinti Vízminőség-védelmi terület övezete érinti. Az MvM rendelet 5.§-a értelmében a „*vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket. A kijelölt vízvédellel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani*”. továbbá az „*övezetben bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető*”.

A tervi elemek között bányászati tevékenységgel összefüggő módosítás nem található. A tervezett tevékenységek nincsenek jelentős hatással a felszíni- és felszín alatti vizek minőségére.

A korábban hatályos szabályozási tervből hiányzott a vízvédellel érintett területek lehatárolása, amit az új terv kijelölt és a vonatkozó szabályokat a helyi építési szabályzat tartalmazza.

Vízerózióknak kitett terület övezete

Balatonendréd területét az MvM rendelet 13. melléklete szerinti Vízerózióknak kitett terület övezete érinti. A jogszabály 12. §-a szerint az övezetben szükséges gondoskodni az erózió csökkentéséről megfelelő hasznosítással, talajvédő agrotechnikai eljárások alkalmazásával vagy a telek legalább 80%-os növényborításával. Gondoskodni szükséges továbbá a megfelelő felszíni vízelvezetésről. Új beépítés csak akkor valósítható meg, ha a többlet felszíni víz megfelelő biztonsággal elvezethető a befogadóig. A meglévő vízelvezetési rendszereket meg kell őrizni.

A tervi elemek az alábbiak szerint érintik az övezetet:

- A 2., 16., 26., 40., 44., 45. sz. módosítások esetében a terv *gazdasági, védelmi és legeltetésre alkalmas erdőterületeket (Eg,Ev,El)* hoz létre, ahol a 80%-os növényborítás biztosított.
- A 17., 37., 39., 50., 51., 52., 53. sz. módosítások esetében nagyjából általános mezőgazdasági (Má), kisebbrészt kertes mezőgazdasági (Mk) területeket hoz létre a terv.
- A 29., 30., 31. sz. módosítások a település lakóterületeinek átrendezésével, meglévő beépítésre szánt *falusias lakóterületek (Lf)* és *kereskedelmi-szolgáltató gazdasági területek (Gksz)* helyén alakít ki *közlekedési és közműterületet (Köu)*, *zöldterületet (Z)* és *falusias lakóterületet (Lf)*.

Az új helyi építési szabályzat a vízerózió mérséklésére vonatkozó egyedi szabályokat tartalmazza.

Ásványi nyersanyagvagyon övezete

Balatonendréd területét az MvM. rendelet 10. melléklete szerinti Ásványi nyersanyagvagyon övezete a település teljes közigazgatási területét lefedi. Ennél konkrétabb a BMKH Hatósági Főosztály, Bányászati Osztály adatszolgáltatása, mely szerint „az Állami Ásványi Nyersanyag és Geotermikus Energiavagyon Nyilvántartásban a Balatonendréd I. homokbánya visszamaradt készlete alapján szerepel a 022/16 hrsz-ú földrészlet, tehát ásványvagyon gazdálkodási övezettel érintett a település”. Az övezet területén – melyet a 6. sz. módosítás érint – csak olyan területfelhasználás lehetséges, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el.

- A 6. sz. módosítás a *különleges beépítésre szánt idegenforgalmi fogadóhely terület (K-I)* területén elhelyezhető funkciókat jelen terv meghagyta, ám *különleges beépítésre nem szánt idegenforgalmi fogadóhely területként (Kb-I)* szabályozta.

A BMKH Hatósági Főosztály, Bányászati Osztály előzetes véleménye alapján a 022/15 és a 022/16 hrsz-ú földrészleteken korábban kialakított Balatonendréd I. homokbánya területén a kitermelés befejeződött, a tájrendezés megtörtént.

2.3. A változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása

A tervezett módosításokkal, fejlesztési igényekkel kapcsolatban vizsgálható alternatívák nem kerültek meghatározásra. A partnerségi egyeztetés során beérkezett lakossági módosítási kérelmek a 14. sz. módosítással érintett új napelempark terület fejlesztésére és a 43. sz. módosítással érintett új falusias lakóterület létrehozására vonatkoztak. További lakossági aktivitás nem volt tapasztalható a partnerségi egyeztetés folyamán.

A beérkezett fejlesztési igények minden esetben egyedi elbírálás alá estek. Felülvizsgálatra kerültek a korábbi tervmódosításokban meghatározott gazdasági-, lakó-, központi vegyes és különleges terület-fejlesztések. Mérlegelésre kerültek a lakófunkciók, valamint a központi vegyes és gazdasági területek számára kiszabályozott területek elhagyásra kerültek. A felülvizsgálat során cél volt a korábbi tervben kijelölt, de meg nem valósult új beépítésre szánt területek nagyságának csökkentése.

Ezen túl rendezésre kerültek az erdőterületek az Országos Erdőállomány Adattár szerint üzemtervezett erdőterületek, valamint a természetes erdősülési folyamatok figyelembe vételével.

3. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA

3.1. A terv céljainak összhangja a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos, vagy helyi szinten meghatározott környezet- és természetvédelmi célokkal

A jelenlegi felülvizsgálat céljai nem ellentétesek a releváns nemzetközi, közösségi, országos, vagy helyi szinten meghatározott környezet- és természetvédelmi célokkal. A

Magyarországon megvalósuló fejlesztések szempontjából releváns országos hatókörű környezetvédelmi és természetvédelmi dokumentum a 27/2015. (VI. 17.) OGY határozattal elfogadott, 2015- 2020 közötti időszakra szóló IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program. A Program több stratégiai célterületre vonatkozó elvét is érvényesíti a terv:

Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása

Cél a jó életminőség és az egészséges élet közvetlen környezeti feltételeinek biztosítása. Ezek közé tartozik a környezet-egészségügyi feltételek javítása, a magas színvonalú környezeti infrastruktúra, valamint a település, a lakóhely épített és természeti elemeinek megfelelő aránya, minősége és összhangja.

A tervezett fejlesztések elősegítik a jó életminőség és egészséges élet közvetlen környezeti feltételeinek biztosítását elsősorban az alábbi módosítások révén:

- a terv kilenc módosítási területen jelöl ki új *zöldterületet (Z)*. A javasolt új közkerteknek és közparkoknak köszönhetően a településen 6,39 hektárra növekszik a zöldterületek kiterjedése, amivel 49,75 m²/fő-re emelkedik a zöldterületi ellátottság mutatója.
- továbbá a korábbi tervben szereplő *kereskedelmi-szolgáltató területek (Gksz)* (30.sz.), *különleges (K)* és *vegyes területek (Vt)* (52.,65.sz.) és *falusias lakóterületek (Lf)* (51.,53.sz.) megszüntetésével, a beépítési intenzitások csökkentésével (6.,48.sz.) közvetett módon a kompakt, élhető település kialakítását és a biológiailag aktív felületek megőrzését segíti elő,
- emellett külterületen biztosítja az erdőterületek bővítését, új védelmi és gazdasági erdőkkel a település számára egészséges levegőt, kirándulóhelyeket biztosít.

A tervezett fejlesztések feltehetően együtt járnak a növényállomány minőségi és mennyiségi fejlesztésével, melynek nyomán a település zöldfelületi ellátottsága – a diverzebb növényállomány létrejöttével – nagy mértékben javulhat, ami a lakosság számára is közvetett előnyökkel jár.

Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata

Cél a stratégiai jelentőségű természeti erőforrások, természeti értékek, ökoszisztémák védelme, az életközösségek működőképességének megőrzése, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása.

- A tervi elemek közül egyik sem befolyásolja hátrányosan a különféle természetvédelmi oltalom alatt álló területeket. A Natura 2000 területet és ökológiai hálózat magterületét érintő 2., 3., 7., 11., 12. sz. módosítások védelmi, gazdasági célú és legeltetésre alkalmas erdőterületeket (Ev, Eg, El) és korlátozott építési lehetőségű általános mezőgazdasági (Mák) övezeteket hoznak létre, biztosítva a területeken spontán kialakult erdők, vízfolyások menti fa- és cserjecsoportok, természetközeli területek fennmaradását.
- A terv ezen túlmenően nevesíti a helyi jelentőségű természetvédelmi oltalomra javasolt területet az Endrédi-patak felduzzasztásával létrejött tavakon és környezetében, valamint a településképi szempontból helyi védett természeti

értékeket, illetve a településképi szempontból helyi védelemre javasolt természeti értékeket a területen található értékes, hangsúlyos faegyedek és facsoportok formájában.

Az erőforrás-takarékosság és a hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése

Cél a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás kialakítása, a környezetszennyezés megelőzésére, a terhelhetőség/megújuló képesség figyelembevételére épülő fenntartható használat megvalósítása.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a társadalmi-gazdasági fejlődés és a környezetterhelés szétválására, azaz, hogy a lakosság növekvő jóléte csökkenő környezetterhelés mellett legyen biztosítható. A terv nem tartalmaz olyan elemeket, amelyek ellentétesek lennének a forrástakarékos anyag-, víz- és energiahasználat elveivel.

A tervezett lakóterületek, illetve az új különleges beépítésre nem szánt terület-napelem-park ezen elvek figyelembevételével, a meglévő infrastruktúrához csatlakozva kerültek kijelölésre.

A meglévő és maradó gazdasági területeken a HÉSZ által engedélyezett funkciók biztosítják a környezetre gyakorolt negatív hatások korlátozását (kibocsátások és hulladékok minimalizálását).

Mindezen körülményeket figyelembe véve a tervezett módosítás a Nemzeti Környezetvédelmi Program fő stratégiai célkitűzéseinek megfelel.

3.2. Környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben

Balatonendréd Község Önkormányzatának döntése alapján a terv környezetvédelmi szempontú alátámasztására a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. sz. mellékletében meghatározott általános tartalmi követelmények figyelembe vételével a környezeti értékelés elkészítésére, illetve a környezeti vizsgálati eljárás lefolytatására is sor kerül.

A tervezett fejlesztések és a megvalósításukhoz szükséges településrendezési terv tervezete a környezet- és természetvédelmi célok, követelmények és elvárások figyelembe vételével készült.

A környezeti értékelés szempontjából fontos módosításokat a 2.1. fejezetben részletesen ismertettük. Az egyes módosítások, melyek beépítésre szánt területek létrehozását eredményezik, átlagnál jobb minőségű termőföldeket érintenek. A terv összességében azonban a forrástakarékos anyag-, és termőföldhasználat elveinek figyelembevételével készül. Az új lakóterületek mindössze 6 telket érintve, 1,07 hektár területet vesznek igénybe. Ennek ellensúlyaként 15,46 hektárnyi beépítésre szánt – *központi vegyes, falusias lakó, különleges* – és beépítésre nem szánt – *közlekedési- és közmű* – területet alakít vissza általános mezőgazdasági területté.

Balatonendréd településrendezési eszközeinek tervezési folyamata, ezen belül a környezetvédelmi alátámasztó munkarész, illetve a Korm. rendelet szerinti környezeti értékelés az 1.1. alfejezetben felsorolt tervi előzmények és egyéb források, továbbá az

előzetes tájékoztatási szakaszban adott államigazgatási szervek véleménye és adatszolgáltatásuk figyelembevételével készült. A tervezett fejlesztések kapcsán beépítési tanulmányterv és értékelhető konkrétumokat tartalmazó engedélyezési tervek nem álltak rendelkezésre.

A végleges dokumentációban szereplő tervi elemekkel kapcsolatosan a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. számú mellékletben meghatározott általános tartalmi követelmények szerinti környezeti vizsgálati dokumentum készült. A környezeti vizsgálat megállapította, hogy a településrendezési terv környezet-, természet-, és tájvédelmi érdekeket nem sért, a terv megfelelően gondoskodik a környezet-, természet-, és tájvédelmi alapelvek teljesüléséről. A megfogalmazott módosítási pontok arányosak és mértékletesek, nem okozzák a táji mintázat mozaikosságának jelentős csökkenését, de a tervek érvényesítésével, a beépítésekkel ezek kis mértékben módosulnak.

A településrendezési eszközök módosításakor konkrét műszaki, kiviteli tervek nem álltak rendelkezésre, így a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő technológiájú építésről és üzemeltetésről nem lehet megállapításokat tenni. Az új rendezési terv gondoskodik a levegőtisztaságra, talajra, felszíni- és felszín alatti vizek minőségére és mennyiségi jellemzőire, a környezet zaj- és rezgésállapotára vonatkozó követelményekről.

3.3. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése

3.3.1. földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv, illetve program megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol

A 3.2. fejezetben megfogalmazottak szerint a település közigazgatási területén, a tervezett összes módosítási szándékot vizsgálva nem várhatóak jelentős környezeti hatások.

A település földtani közegének állapota

A 14., 32., 33., 43., 47., 63., 68. számú fejlesztések termőföld más célú hasznosításával tervezett változtatásokat tartalmaznak, így a terv a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban Tvt.) hatálya alá tartozik.

- A 14. sz. módosítás tulajdonosi kérelemre eredményez *általános mezőgazdasági terület (Má)* átminősítését *különleges beépítésre nem szánt terület-napelem-park (Kb-N)* területté;
- A 32., 33. sz. módosítás esetében a falusias lakóterületek közé ékelődő 4, korábban *kertes mezőgazdasági terület-belterületi kertként (Mk-0)* szabályozott telek módosításával jön létre a környező településszerkezetbe illeszkedő *falusias lakóterületek (Lf)* és az ezeket feltáró *közlekedési területek (Köu)*;
- Új beépítésre szánt terület a 43. sz. módosítás kapcsán valósul meg, ahol tulajdonosi igényre lakócélú fejlesztés történik;

- a 47. sz. módosítás önkormányzati igényre nyújt helyet a temetőbővítésnek, ami által szintén *általános mezőgazdasági terület (Má)* igénybevételével jön létre *különleges beépítésre nem szánt terület-temető (Kb-T)*;
- a 63. sz. módosítás a Tab-Zamárdi út szélesítése miatt szükséges *közlekedési és közműterület (Köu)* szélesítését igényli a szomszédos *kertes mezőgazdasági terület (Mk)* igénybevételével;
- a 68.sz. módosítás *általános mezőgazdasági területen (Má)* hoz létre *közlekedési és közmű területet (Köu)*.

(Az 57. és 59 sz. módosítások kapcsán új beépítésre szánt lakóterületek jönnek léte, ám ezen esetekben művelés alól kivont közlekedési és közműterületek (Köu) és zöldterület (Z) igénybevételével.)

Az illetékes Somogy Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztályának adatszolgáltatása alapján az alábbi módosítási pontok érintenek átlagosnál jobb minőségű termőföldet:

- a 11., 18., 23., 37., 50., 61., 64., 66. számú módosítások *védelmi, gazdasági és közjóléti erdőterületből (Ev,Eg,Ek)* hoznak létre *általános mezőgazdasági területet (Má)*;
- az 1., 4., 13., 16., 20-22., 24., 36., 40., 44., 45., 68. sz. módosítások *általános mezőgazdasági területből (Má)* hoznak létre *védelmi, gazdasági és legeltetésre alkalmas erdőterületet (Ev,Eg,El)*.
- a 65. sz. módosítás a jelenlegi *központi vegyes területből (Vt)* hoz létre *általános mezőgazdasági területet (Má)*

A felsorolt módosítások a termőföld hosszú távú hasznosítását segítik elő.

Emellett:

- a 67-68.sz. módosítások *általános mezőgazdasági területen (Má)* és *védelmi erdőterületen (Ev)* új *közlekedési- és közmű terület (Köu)* kijelölését eredményezik.

A módosítás az M7-es autópálya felhajtói által közrezárt területeket érinti, ahol a mezőgazdasági hasznosítás nem lehetséges.

Továbbá:

- a 25., 27. számú módosítások *kereskedelmi-szolgáltató gazdasági terület (Gksz)* igénybevételével hoznak létre *gazdasági erdő (Eg)*, *falusias lakó (Lf)* és *közlekedési (Köu)* területeket;
- a 30., 31., 62. számú módosítások meglévő *falusias lakóterület (Lf)* igénybevételével hoznak létre *zöldterületet (Z)* és *közlekedési területet (Köu)*;
- a 6. számú módosítás *különleges beépítésre szánt terület-idegenforgalmi fogadóhely (K-I)* terület helyén *különleges beépítésre nem szánt terület-idegenforgalmi fogadóhely terület (Kb-I)* létrejöttét eredményezi.

A módosítások tehát már meglévő beépítésre szánt területek megtartásával járnak, új építési jogot nem keletkeztetnek.

Végül

- a 43. sz. módosítás meglévő *általános mezőgazdasági területen (Má)* hoz létre tulajdonosi igény szerint *falusias lakóterületet (Lf)*.

A módosítások kiváló termőhelyi adottságú szántóterületeket nem érintenek.

A módosítások közül jó termőhelyi adottságú szántóterületet érint:

- a 6. sz. módosítás, amely *különleges beépítésre szánt terület-idegenforgalmi fogadóhely (K-I)* területen elhelyezhető funkciókat meghagyva, *különleges beépítésre nem szánt terület-idegenforgalmi fogadóhelyként (Kb-I)* szabályozta.
- A 13. sz. módosítás ezzel ellentétesen *általános mezőgazdasági terület (Má)* átsorolásával *védelmi célú erdőterületet (Eg, Ev)* hoz létre, azonban az érintett telek széle csak nagyon kis mértékben fedi az övezetet, ezért a hatás elhanyagolható.
- A 17., 61., 64., 66. sz. módosítások a rendelkezésnek eleget téve *gazdasági- és védelmi célú erdőterületek (Eg, Ev)* átsorolásával *általános mezőgazdasági területeket (Má)* hoznak létre.

A 6. sz. módosítás a már korábban említettek szerint településfejlesztési célokkal összhangban valósul meg. A módosításokból eredő negatív hatás elenyészőnek tekinthető.

A tervezett módosítások közül I. és II. osztályú szőlőkataszteri terület igénybevételével valósul meg:

- A 8., 10., 39 sz. módosítások a rendelkezésnek eleget téve *közjóléti erdőterületek (Ek)* átsorolásával *kertes mezőgazdasági területeket (Mk)* hoznak létre,
- A 9., 16., 24., 40. sz. módosítások *kertes mezőgazdasági területen (Mk)* és *általános mezőgazdasági területen (Má)* hoz létre *gazdasági, védelmi vagy közjóléti célú erdőterületet (Eg, Ev, Ek)* területet.
- A 17., 37., 64., 66. sz. módosítások ezzel ellentétesen *gazdasági, védelmi vagy közjóléti célú erdőterületekből (Eg, Ev, Ek)* hoznak létre *általános mezőgazdasági területet (Má)*.
- A 65. sz. módosítás a korábban beépítésre szánt *központi vegyes területből (Vt)* hoz létre *általános mezőgazdasági területet (Má)*, a beépítésre szánt területből való kiengedés mellett,
- A 62. sz. módosítás szintén már belterületbe sorolt *falusias lakóterületből (Lf)* hoz létre belterületi *zöldterületet (Z)*.

Az MaTrT. 13.§-a értelmében a borvidéki település borszőlő termőhelyi katasztere I-II. osztályú területeihez tartozó földrészlet nem minősíthető beépítésre szánt területté. A tárgyi módosítások nem eredményezik beépítésre szánt terület kijelölését.

Nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyon területét az alábbi módosítások érintik:

- A 6. sz. módosítás *különleges beépítésre szánt terület-idegenforgalmi fogadóhely (K-I)* területen elhelyezhető funkciókat jelen terv meghagyta, ám *különleges beépítésre nem szánt terület-idegenforgalmi fogadóhely (Kb-I)* területként szabályozta.

A BMKH Hatósági Főosztály, Bányászati Osztály előzetes véleménye alapján 022/15 és 022/16 hrsz-ú földrészleteken korábban kialakított Balatonendréd I. homokbánya területén a kitermelés befejeződött, a tájrendezés megtörtént.

Erdőterületek

A tervezett módosítások több helyen érintenek az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott, erdők övezetét érintő üzemtervezett erdőt, amelyek zöme az övezetnek való megfelelés érdekében új gazdasági, védelmi és közjóléti erdőterületek kijelölését eredményezi.

Tervi szinten erdőterületek más célú hasznosítását az alábbi módosítások tartalmazzák:

- 8., 10., 11., 17., 18., 23., 37., 39., 50., 61., 64., 66., 67., 70. sz. módosítások, ahol *általános mezőgazdasági (Má)* és *kertes mezőgazdasági területek (Mk)*,
- a 38. sz. módosítás hatására új *zöldterület (Z)* jön létre.

A módosítások esetében csupán tervi szinten létező erdőterületek területfelhasználási besorolása változik meg, az érintett területeken tényleges erdőborítottság nincs, illetve nem számottevő.

A település természeti környezetének (növény és állatvilág) állapota

Balatonendrédn kiemelt jelentőségű természet-megőrzési Natura2000 területek találhatóak, melyek a település nyugati határában az M7-es autópálya mentén, illetve a Balatonendréd dombokon húzódnak. A Balatonendréd dombok a 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet szerint az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett, melyet HUDD20034-es számon tartanak nyilván. Az érintett földrészletek hrsz. listáját az említett rendelet tartalmazza, melyek a következők:

024, 025, 026, 027, 028, 047/1, 047/4, 047/5, 047/6, 047/7, 047/13, 048, 049, 050/1, 050/3, 051/2, 055/1, 055/4, 056/1, 056/3, 057/1, 057/3, 071, 075, 076.

A településrendezési eszközök a hivatalos adatszolgáltatásban szereplő lehatárolástól egy helyen térnek el. A Tab-Zamárdi összekötő út közútként nyilvántartott 047/10, 047/12 hrsz-ú földrészletei a tervben kikerülnek a Natura 2000 védettség alól, figyelembe véve, hogy az érintett területeket teljes mértékben mesterséges útpályatest borítja, ami indokolatlanná tesz bármiféle természeti védettséget.

A településen nem található országos védelem alatt álló természetvédelmi terület.

A törvény erejénél fogva („ex lege”) védett természeti értéként nyilvántartott értékek:

- a 0137 hrsz-ú ingatlanon található 'Csigevár' elnevezésű földvár;
- a 0130/9 hrsz-on eredő Degeszi-forrás.

Balatonendrédre nem található védelem alatt álló helyi jelentőségű természetvédelmi terület, A tervezett fejlesztések természeti területeket – különösen természetvédelmi szempontból kijelölt országos- és helyi védelmi területeket – nem érintenek hátrányosan. Az országos jelentőségű ex lege védett földvár és forrás környezetét a módosítások nem érintik.

A módosítások kifejezett célja a természetközeli erdő, gyep, nádas, galériaerdős területek megőrzése korlátozott építési lehetőségű övezetek létrehozásával.

A település környezeti levegőjének jelenlegi állapota

Balatonendrédre nem üzemel légszennyezettség-mérő berendezés. A Kormányhivatal illetékességi területén Balatonendréd légszennyezettségi adataival megfigyelhető településen, Fonyódon található a legközelebbi manuális mérőhely NO_x légszennyezőanyag vonatkozásában. A mérőhelyen rögzített adatok alapján a levegő minősége Fonyódon kiválónak mondható a 2010-2014 közötti években.

Balatonendréd területe a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete alapján a 10. számú légszennyezettségi zónába tartozik.

A fenti adatokból látható, hogy a zóna-besorolás szerint a levegőterheltség Balatonendrédre kifejezetten kedvező, egyedül a PM₁₀ benz(a) pirén (BaP) van a felső vizsgálati küszöb illetve a célérték között, valamint a szálló por (PM₁₀) értéke lépi át az alsó vizsgálati küszöböt, de nem haladja meg a felsőt.

A település levegőtisztaság védelmi helyzetét alapvetően a közlekedésből, a lakossági fűtésből, a lakossági szemétiégetésből, illetve az alkalmanként, illegálisan előforduló avar és kerti hulladékok égetéséből származó légszennyezés határozza meg és befolyásolja. A legmeghatározóbb környezeti igénybevétel a gépjárműforgalom jelenti, különösen az M7-es autópályával és a Tab-Zamárdi összekötő úttal kapcsolatosan megjelenő többletterhelés. A burkolatlan utak esetében meg kell említeni az elsősorban szálló porból eredő levegőterhelést.

A település területén az ipari eredetű légszennyezőanyag-kibocsátás nem jellemző.

A felülvizsgálattal összefüggésben a légszennyezettség nagyobb mértékű növekedésével járó módosítás nem történik. Sőt, a 25-27., 30 sz. módosítások kereskedelmi-szolgáltató gazdasági terület visszaminősítését eredményezik kevésbé szennyező – falusias lakóterület, közlekedési terület és erdőterület – övezetekbe. Emellett a 2.5. csoportba sorolt „Belterületi visszaminősítés”-t eredményező módosítások korábban a beépítésre szánt – jellemzően lakó, különleges illetve központi vegyes – területek visszaminősítésével a lakosság és a szolgáltatások csökkentésével közvetetten a közlekedésből eredő légszennyezés szinten tartásához járulnak hozzá.

Végül a településrendezési eszközök alátámasztásaként készült tájrendezési és környezetalakítási javaslatok nyomán a szerkezeti tervbe bekerültek a szálló porból eredő légszennyezést csökkentő mezővédő erdősávok telepítési javaslatai.

A település felszíni, felszín alatti vizeinek állapota

Vízgyűjtő-gazdálkodás tervezés tekintetében Balatonendréd a Balaton közvetlen tervezési alegységhez tartozik. A felszíni vizek tekintetében a településen átfolyó Endrédi-patakra vonatkozó előírások és tervezett intézkedések az irányadók. Balatonendréd esetében az Endrédi-patak minőségét érintő környezeti problémák közül elsősorban a mezőgazdasági területekről származó diffúz terhelések jelennek meg. A háztáji állattartás visszaszorulásából kifolyólag a települési szennyezés elenyésző, a község szennyvízhálózata teljesen kiépült.

A tervezett módosítások az Endrédi-patak környezetében a természetközeli gyepterületek, galériaerdők, vízfelületek és nádasok megőrzését szolgáló területfelhasználási egységekbe lettek besorolva, a beépítési lehetőségek korlátozásával, a természetkímélő gyepgazdálkodás támogatásával.

Felszín alatti vizek esetében az alegység területén található víztestek mennyiségi és kémiai állapota jó minőségű, kivéve a Balaton déli vízgyűjtő nevű sekély hegyvidéki felszín alatti víztestet. A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet, illetve a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló 7/2005. (HI. 1.) KvVM rendelettel módosított 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet melléklete alapján Balatonendréd a felszín alatti víz állapota tekintetében az érzékeny területek közé tartozik.

Területi vonatkozásban Balatonendréd közigazgatási területének északi, nagyobb részét érinti a Vízvédelmi-terület övezete, amelyet az új terv kijelöl és a vonatkozó szabályokat a helyi építési szabályzat tartalmazza. A területen tervezett tevékenységek várhatóan nem lesznek jelentős hatással a felszíni- és felszín alatti vizek minőségére.

A település zaj- és rezgésterhelése

A településen keletkező elsődleges zajforrást a közlekedés jelenti. Zaj-és rezgésvédelem szempontjából a településen nem tapasztaltak lakossági bejelentést a megengedett zajvédelmi határértéket átlépésére. A határértékeket meghaladó ipari és szolgáltatói tevékenységhez kapcsolódó létesítmény a településen nem üzemel és a módosítások eredményeként új gazdasági terület nem kerül kijelölésre.

A közúti zajszintek mértékét jelentősen befolyásolja a nehézgépjárművek aránya az M7-es autópálya és a Tab-Zamárdi összekötőút területén. Utóbbi a belterület közvetlen közelében szeli ketté a település közigazgatási területét. A terv a 26. sz. módosítással létrehozott véderdősávot a tervezett új lakóterület zajvédelme érdekében létesítette a Tab-Zamárdi út mentén.

Az épített környezet állapota

A SMK H Kaposvári Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály adatszolgáltatása alapján Balatonendréd területén 1 – műemléki környezettel rendelkező –

műemlék és 19 (ebből 3 részben Zamárdi területén fekszik) nyilvántartott régészeti lelőhely található az alábbiak szerint

Műemlék

törzsszám	azonosító	megnevezés	cím	bírságkategória	hrsz
4562	7747	R.k.templom	Szabadság tér 11.	MII	392

Műemléki környezet

törzsszám	azonosító	hrsz
4562	28722	387, 388, 389, 390, 391/1, 391/3, 393, 1636/4, 1654/1, 391/5

Nyilvántartott régészeti lelőhelyek

lelőhely azonosító	szám	lelőhely neve	lelőhely hrsz
19446	1	Lucernás-dűlő	0192/113, 0192/141, 0192/47, 0192/144, 0192/124, 0192/46, 0192/131, 0192/128, 0192/126, 0192/45, 0192/125, 066/32, 066/2, 0192/95, 0192/96, 0192/97, 0192/127, 0192/159, 0192/70, 0192/161, 0192/69, 0192/68, 0192/163, 0192/67, 0192/158, 0192/155, 0192/162, 0192/152, 0192/156, 0192/149, 0192/142, 0192/143, 0192/33, 0192/120, 0192/122, 0192/78, 0192/147, 0192/145, 0192/80, 0192/116, 0192/133, 0192/118, 0192/79, 0192/111, 0192/81, 0192/112, 0192/114, 0192/157, 0192/154, 0192/148, 0192/151, 0192/146, 0192/123, 0192/121, 0192/119, 0192/117, 0192/115, 0192/36, 0192/140, 0192/34, 0192/35, 0192/130, 0192/132, 0192/136, 0192/150, 0192/134, 0192/153, 0192/138, 0192/137, 0192/135, 0192/129, 0192/139, 067/2, 066/5, 067/1, 066/15, 0194/2
19447	2	Borjú-mezőtől északra	0181/2, 0181/3
19435	4	Tag-földek	022/1, 022/13, 022/12, 017, 022/14, 024
19436	5	Tóköz-pusztai I.	032, 033/18, 033/19, 021, 020
19437	6	Tóköz-pusztai II.	08/70, 08/68, 08/69, 024, 023
19432	7	Fő utca 91.	477, 478, 465
19433	8	Vaklápa	581, 586/1, 586/2, 533/2, 576/1, 576/2, 2320, 2278, 2276, 2272/3, 2275, 2272/2, 2272/1, 2358, 2353/1, 2355, 2353/3, 2353/2, 063/11, 2255, 585, 584, 583, 582, 580, 579, 577, 063/6, 063/5, 063/4, 063/3, 063/2, 063/1, 2357/1, 061/6, 061/7, 061/8, 059/8, 059/9, 2362/7, 2362/8, 2363/8, 2362/10, 2362/9, 2359/1, 2359/2, 062/1, 062/2, 062/3, 063/28, 063/29, 063/25, 063/26, 063/27, 063/23, 063/24, 063/21, 063/22, 066/2, 066/3, 2356/2, 2356/1, 2281, 2357/2, 059/10, 059/11, 059/12, 059/13, 059/14, 059/15, 059/16, 059/17, 059/18, 059/19, 059/20, 059/21, 059/22, 059/23, 060/1, 060/2, 060/3, 061/3, 061/4, 061/5
19434	9	Jókai u.47.	427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 437, 438, 394, 1654/1, 1654/2, 1655, 391/1, 392, 393, 405
47006	12	Tekeres-dűlő K	92, 89, 94/1, 94/2, 95/1, 91/1, 91/2, 93/1, 93/2, 98/1, 052/1, 052/2, 052/3, 053/3, 053/4, 053/5, 053/6, 053/7, 054/1, 054/2, 055/1, 055/2, 055/3
47007	13	Tekeres-dűlő, Nyugat	100/1, 100/2, 100/3, 101/1, 101/2, 101/3, 102/1, 102/2, 102/3, 104/1, 104/2, 104/3, 105/1, 105/2
55294	14	Lapos-telek-dűlő	08/72, 08/76, 08/80, 08/84, 08/102, 08/105, 08/11, 08/111, 08/116, 08/12, 08/13, 08/29, 08/30, 08/31, 08/32, 08/33, 08/34, 08/6, 08/7, 08/73, 08/75, 08/77, 08/79, 08/83, 08/86, 08/90, 08/92, 04/43, 04/44, 04/45, 04/51, 04/54, 04/58, 04/62, 04/66, 04/70, 08/101, 08/104, 08/107, 08/109, 08/71, 08/81, 08/108, 08/110, 08/112, 08/113, 08/115, 08/5, 08/103, 08/106, 07/1, 07/2, 07/3, 04/46, 04/47, 04/48, 04/49, 04/50, 04/52, 04/53, 04/55, 04/56, 04/59,

			04/60, 04/63, 04/64, 04/67, 04/68, 04/71, 019/1, 019/2, 018/12, 018/11, 08/114, 08/87, 08/88, 08/94
57531	15	Szilos-dűlő	08/65, 08/66, 016, 024, 018/3, 08/64
19438	17	Rk. templom	393, 391/1, 392
59647	18	Kotlók-dűlő	018/11, 018/6, 018/10, 016, 024
81089	20	Magyar Tenger Tsz. 3.	2081, 068/7, 068/5, 068/6, 067/10, 067/8, 068/13, 2071/5, 2071/6, 068/37, 068/38, 068/32, 068/35, 068/36, 068/39, 068/40, 068/41, 067/20, 067/22, 067/21, 067/19, 067/16, 068/31, 068/33, 068/34, 068/29, 067/14, 068/44, 068/45, 068/46, 068/30, 068/28, 2080
81091	21	Magyar Tenger Tsz. 2.	067/14, 068/28, 068/30, 068/44, 068/45, 068/46
49892	14	Bocsidai - dűlő	031/9, 033/18, 033/19, 032, 020, 021
50025	39	Sáfránykert-földbánya	08/1, 04/48, 04/50, 04/46, 08/4, 07/1, 08/3, 04/44, 08/2, 08/5, 08/7, 08/6, 08/111, 08/29, 08/110, 08/112, 08/32, 08/31, 08/30, 04/53, 048/3, 066/13, 051/1, 065, 066/24, 064, 063/4, 063/3, 063/2, 066/27, 060, 062, 061/67, 063/1, 050/13, 034/52, 061/68, 061/69, 066/8, 066/10, 066/25, 066/26, 066/30, 066/29, 066/28, 066/31, 08/4
54864	51	Endrédi út bentonkeverő üzem	066/24, 08/29, 051/1, 065

„A településkép védelméről” szóló 8/2019.(V.29.) önkormányzati rendelet rendelkezik a helyi védelemről, melynek értelmében helyi védelem alatt áll a református templom, a plébánia, az iskola és a könyvtár, több lakóház és kőkereszt.

A településrendezési eszközök készítésével kapcsolatosan a korábban készült örökségvédelmi hatástanulmány aktualizálására is sor kerül. A tervben szereplő módosítások műemléki védettségű épületeket, illetve műemléki környezetet nem érintenek, illetve nem befolyásolnak hátrányosan.

3.3.2. a fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv, illetve program nem valósulna meg;

A terv számottevően megváltoztatja Balatonendréd településszerkezetét, a település teljes közigazgatási területére kiterjed, ezért a településen jelenleg tapasztalható környezeti konfliktusokra is várhatóan hatással lesz. A településrendezési eszközök készítését megalapozó munkarész több környezeti konfliktust is feltárt, amelyek az alábbiakban foglalhatók össze:

- A települési zöldfelületek megőrzése és fejlesztése, amely a levegőminőség javítása valamint esztétikai és településképi szempontból egyaránt fontos.
- Özönnövények visszaszorítása
- A szennyvízhálózatra való rákötések arányának további növelése, a felszíni és felszín alatti vizek védelme, és minőségük javítása.
- Az aktív zajvédelem gyakorlatának fejlesztése és elterjesztése.

Az első ponttal összefüggésben a terv készítése kilenc módosítással jön létre új zöldterület (Z), amelynek elmaradása esetén a település lakosainak zöldterületi ellátottsága a jelenlegi nem kielégítő szinten marad.

A második pontra a településrendezési eszközök készítése nem gyakorol hatást.

Balatonendréd a szántóföldi művelésre alkalmas területek termékenység tekintetében közepes minőséggel rendelkezik. A termőterületeket érintő módosítások túlnyomó többsége a valós területhasználatnak megfelelő szabályozási igény miatt történt. A nem ezt célzó javasolt erdőterületek kijelölése a magasabb rendű terveknek való megfelelés biztosítása miatt került be a tervbe. A tervi javaslatok megvalósulásának elmaradásával a jogharmónia nem lenne biztosítható a magasabb szintű előírásokkal.

Balatonendréd esetében a víztestek minőségét érintő környezeti problémák elsősorban a mezőgazdasági területekről származó diffúz terhelések következtében jelennek meg, amelyek különösen az Endrédi-patak élővize kapcsán okozhatnak terhelést. A tervek meg nem valósulása esetén a fennálló környezeti konfliktusok tekintetében nem történik változás, azokat a terv azonban pozitív irányban befolyásolja a korlátozott mezőgazdasági területek létrehozásával, a gyepek területhasználat előtérbe helyezésével, valamint a véderdők és galériaerdők megfelelő szabályozásával.

A község közigazgatási területén légszennyező pontforrás nem működik, a terv megvalósulása nem eredményezi újabb szennyező forrás létrejöttét. A terv megvalósulása esetén a meglévő kereskedelmi-szolgáltató gazdasági területen várható fejlesztések, és az új tervben szereplőnél nagyobb lakóterületi fejlesztések megvalósulásával nagyobb forgalomra, ezáltal kis mértékben romló levegőminőségre lehetne számítani.

A település zajterhelését leginkább a községen átmenő, és oda érkező közúti forgalom zaja okozza. Az M7-es autópálya és a Tab-Zamárdi út mentén tervezett véderdő megvalósulása esetén a szomszédos lakóterületeken tapasztalható zajszennyezés kis mértékben nagyobb lenne, mint a terv megvalósulásakor.

3.4. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok, a következmények előrejelzése

A terv hatására lokális jelleggel közvetlen környezeti igénybevétel és közvetett hatások jelentkeznek.

3.4.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybe vételét vagy környezetterhelést közvetlenül előidéző tényezők

Földtani közeg és termőtalaj

A 14., 32., 33., 43., 47., 63., 68. számú fejlesztések termőföld más célú hasznosításával tervezett változtatásokat tartalmaznak olyan területeken, amelyek jelenleg beépítésre nem szánt területként vannak szabályozva, így a terv a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban Tvt.) hatálya alá tartozik.

Tényleges mezőgazdasági termelés alóli kivonással jár

- 14. sz. módosítás esetében új *különleges beépítésre nem szánt terület – napelempark (Kb-N)* létrehozásával,
- 32., 63., 68. sz. módosítás esetében új *közlekedési és közműterület (Köu)* létrehozásával
- 47. sz. módosítások esetében új *különleges beépítésre nem szánt terület – temető (Kb-T)* terület létrehozásával,

Új *falusias lakóterületek (Lf)* megvalósulását eredményezi:

- a 33. sz. módosítás esetében meglévő *kertes mezőgazdasági területen (Mk)*
- a 43. sz. módosítás esetében meglévő *általános mezőgazdasági területen (Má)*,

A létesítmények pontos területigényét ismertető beépítési vázlattervek nem állnak rendelkezésre. A várható környezetterhelést a következők idézhetik elő:

- az épületek építésekor a talaj tömörödése, munkagépek okozta por-, rezgés- és zajszennyezés;
- a 43. sz. módosítás esetében a területen lévő természetközeli fás társulás megszűnik
- a munkálatok miatt biológiailag aktív felületek szűnnek meg, szőlőterületek és esetlegesen erdőterületek épülhetnek be;
- a munkagépekből esetlegesen kifolyó, szivárgó olajszennyezés, a munkások által esetlegesen okozott kommunális hulladékok, talaj- és talajvízszennyezés.

Levegőszennyezés, zajvédelem

A módosítási szándékok közül egyik sem jár közvetlenül pontszerű légszennyező forrás létrehozásával és a légszennyező anyagok növekedésével a levegőben. A módosítások összességében a légszennyezés mértékének csökkenését szolgáló változásokat eszközölnek

Élővilág közvetlen igénybevétele

A tervezett fejlesztések természeti területeket – különösen természetvédelmi szempontból kijelölt országos- és helyi védelmi területeket – nem érintenek hátrányosan. A módosítások hatására a természeti környezet igénybevétele nem jelentkezik. Az országos jelentőségű ex lege védett földvár és forrás környezetét a módosítások nem érintik.

A módosítások kifejezett célja a természetközeli erdő, gyep, nádas, galériaerdős területek megőrzése építési lehetőséggel korlátozott övezetek létrehozásával.

Természetvédelmi kijelölésű területek érintettsége

A módosítási pontokhoz tartozó területeken tervezett változtatások nem befolyásolják hátrányosan az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területet (Natura 2000 területet). A Natura 2000 területeken túlmenően Balatonendrédén egyéb országos- és helyi természetvédelmi terület nem található.

Az országos jelentőségű ex lege védett földvár és forrás környezetét a módosítások nem érintik hátrányosan.

A Natura 2000 területet érintő módosítások közül:

- a 2. sz. módosítás *legeltetésre alkalmas erdőterületek (El)* létrehozását,
- a 3., 7. sz. módosítások *védelmi célú erdőterület (Ev)* létrehozását,
- a 11. sz. módosítás *korlátozott építési lehetőségű általános mezőgazdasági terület (Mák)* létrehozását
- a 12. sz. módosítás *gazdasági célú terület (Eg)* létrehozását eredményezi.

A terv ezen túlmenően javaslatokat fogalmaz meg a helyi jelentőségű természetvédelmi oltalomra javasolt terület létrehozására az Endrédi-patak felduzzasztásával létrejött tavakon és környezetében, illetve nevesíti a településképi szempontból helyi védett természeti értékeket, valamint a településképi szempontból helyi védelemre javasolt természeti értékeket a településen található értékes, hangsúlyos faegyedek és facsoportok formájában.

A tervezett módosítások kifejezett célja az érintett terület természetközeli nádas, galériaerdős, illetve gyepes területek megőrzése.

Tájképi megjelenés

Az új beépítések tájképvédelmi terület övezetén valósulnak meg, ezért kialakításuk során az általános tájképvédelmi érdekek sérülhetnek. Az alábbi módosítások esetében azok kiemelt domborzati elhelyezkedése miatt fokozott figyelemmel kell lenni a tájba illesztésük megfelelő módjára a:

- 30., 33., 43., 57., 59. sz. módosítások esetében *falusias lakóterületek (Lf)*,
- 47. sz. módosítás esetében új *különleges beépítésre nem szánt terület – temető (Kb-T)* jön létre.

Az új településrendezési eszközök az új fejlesztések tájba illesztését a helyi építési szabályzatnak és a településképi rendeletnek való megfelelésen keresztül biztosítják, amelyek betartásával a tervezett módosítások az általános tájképvédelmi elveknek megfelelően kerülnek megvalósításra.

A módosítások közül a területi kiterjedése és a domborzati-közlekedési viszonyokból adódó kiemelt láthatósága miatt a legnagyobb tájképi hatással:

- a 6. sz. módosítással „létrejövő” *különleges beépítésre nem szánt terület-idegenforgalmi fogadóhely (Kb-I)* lesz,

amelyet a korábban érvényben lévő terv beépítésre szánt területként jelöl és a településfejlesztési célokkal összhangban valósul meg. A módosításokból eredő negatív hatás elenyészőnek tekinthető, amennyiben az alátámasztó munkarészben és a HÉSZ-ben megfogalmazott tájbaillesztési alapelveknek megfelelően kerül kialakításra a fogadóhely.

A természet- és tájképvédelmi szempontból is meghatározó Endrédi-patak védelmét szolgálja, hogy a terv:

- az 5. sz. módosítással a meglévő *különleges beépítésre szánt terület-idegenforgalmi fogadóhely (K-I)* helyett *védelmi célú erdőterületet (Ev)* hoz létre,

amellyel a patak völgy irányába lejtő domboldalon megszünteti a beépítés lehetőségét és egy erdősávval választja el az idegenforgalmi fogadóhely területét a patak völgytől.

A tájképre gyakorolt hatás szempontjából meg kell említeni még a

- 14. sz. módosítással létrehozott új *különleges beépítésre nem szánt terület – napelempark (Kb-N)* létrejöttét,

amely terület Balatonendréd keleti, Töreki felé eső közigazgatási határa mentén, a fő közlekedési útvonalaktól távoli, dombok által kellőképpen takart helyzetben fekszik, ezért a fejlesztés hatása tájképvédelmi szempontból nem jelentős.

3.4.2. Közvetett módon környezeti hatást kiváltó tényezők és hatásaik

A tervezett fejlesztések hatására a rendezési terv változásával együtt a településen a mezőgazdasági és erdőterületek kiterjedése a jelenlegi állapottal közel megegyező arányban marad fenn. Az összes erdőterület 1,29 hektárral növekszik, az összes mezőgazdasági terület 7,93 hektárral növekszik. A módosítások zöme ezen területek közötti átsorolásokról adódik. Ezzel együtt összességében nagy arányban, 14,29 hektárral csökkennek a kivett területek és 3,58 hektárral növekednek a zöldterületek.

Mindez közvetett módon a levegőminőség szinten tartását, illetve a termőföldek védelmével együttesen a korábbi terv által lehetőséget biztosító fejlesztésekhez képest a várható negatív hatások csökkenését eredményezik. Egyes módosítások a természeti környezet megőrzését, a vízfolyások menti fás zóna megmaradását, a dombvidéki gyepes táj víz- és talajmegtartó képességét erősítő hatással rendelkeznek, ami mellé a lakosságot és a turistákat érintő pozitív pszichikai hatások is társulnak.

A lakócélú és gazdasági funkciójú területek csökkentése kétségtelenül a gépjárműves közlekedésből eredő forgalom csökkenésével jár – a korábban várható potenciális szinthez képest –, ami javítja az életminőséget. Szintén az életminőség javulásához vezethetnek a nagy arányú zöldterületi kijelölések.

3.5. A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése

3.5.1. Jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés esetén különös tekintettel:

3.5.1.1. A környezeti elemekre gyakorolt hatás (termőföldre, talajra, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként az épített és régészeti örökségre)

Földtani közeg

A terv által lehetővé váló új épületek telepítése termőföld igénybevételével jár. Az építés során a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő technológiájú építésnek és üzemeltetésnek a talajra gyakorolt hatása nem jelentős mértékű. Az új elemek létesítése, üzemeltetése a vonatkozó előírások betartása mellett a talajszennyezés veszélye nélkül történhet.

Az építési területen belül érheti közvetlen hatás a talajt az építés stádiumában. A kivitelezés során a nagy tömegű munkagépek elhaladásával, ennek következtében kedvezőtlen mértékű talajtömörődéssel, illetve taposási kárral kell számolni. A munkák befejezését követően, a munkaterület végleges átadását megelőzően a megfelelő helyreállítási munkákat is el kell végezni, ami a termőtalaj visszaállítását és a kertészeti munkák elvégzését jelenti.

Az üzemelés során közvetlen havária jellegű szennyezés nem várható. A talajok esetében a közvetlen hatásterületen kívül érzékelhető hatás nem várható.

Felszíni- és felszín alatti vizek

A felszíni- és felszín alatti vizek esetében a közvetlen hatásterületet az építési munkák és a havária helyzetek jelentik. Ezen a területen a lefolyó csapadékvizekkel bemosódó felszíni szennyezések hatásai érvényesülhetnek. A tervezett építési területeken és a kapcsolódó útszakaszokon a burkolatról lefolyó vizek esetleges tisztítása (pl. olajfogó, szűrő beépítése) szintén tervezési feladat, a csapadékvizek elvezetése, azok felszín alatti vizekre gyakorolt hatásának vizsgálata a vízjogi engedélyezési eljárásban vizsgálandó.

A felszín alatti vizek tekintetében közvetlen hatásterület nem jelölhető ki.

A tervezett módosítások közvetlen, vagy közvetett hatása a felszíni és felszín alatti vizekre nehezen becsülhető, mivel kellően részletes engedélyezési, vagy kiviteli tervek nem állnak rendelkezésre.

A fejlesztések hosszú távon várhatóan a felszíni és felszín alatti vízhasználatokra nem lesznek jelentős hatással, a vízkészletgazdálkodást sem mennyiségileg, sem minőségileg nem befolyásolják, mivel az új létesítmények a meglévő – működési engedéllyel rendelkező - infrastrukturális és technológiai háttérre csatlakoznak.

Levegő

Az idegenforgalmi fogadóhely kialakítását célzó fejlesztés a gépjármű-forgalom növekedését okozhatja a növekvő turistaforgalom által. A tervezett új lakóterületi fejlesztések miatt várható lakosságszám és a várható látogatószám emelkedésére való tekintettel a település légszennyezettségi állapotát a terv kis mértékben negatívan befolyásolja.

A légszennyezettséget mérsékli, hogy a beruházások mellett új, változatos összetételű, diverz növényállomány jön létre. A terv kiterjedt véderdőkkel, jelentős mennyiségű zöldterületi bővítéssel, a Tab-Zamárdi összekötő út mentén véderdősávval csökkenti a levegőszennyezésből eredő károkat.

Ideiglenesen a tervezett építési tevékenységek megvalósításakor az építési gépjármű forgalomból és az építkezésből eredő levegőszennyezés átmenetileg rontja a levegőminőséget ám ez a munkálatok megfelelő ütemezésével és a legjobb elérhető technológia alkalmazásával enyhíthető.

Zajállapot

A fejlesztések hatására a módosítási területek környezetében az építkezések idejére várható számottevő zaj- és rezgésterhelés. Az előző ponttal összefüggésben az idegenforgalmi és lakócélu beruházások megvalósulását követően, az üzemelés során az idegenforgalmi és szállítási célú forgalom növekedésével kell számolni. A gépjárműves többletforgalomból eredő zajterhelés mértéke várhatóan a határértékek alatt marad, elviselhető.

Épített környezet

A településrendezési eszközök módosításával kapcsolatosan a korábban készült örökségvédelmi hatástanulmány kiegészítésére is sor került. A tervben szereplő módosítások műemléki védettségű épületeket, illetve műemléki környezetet nem érintenek, illetve nem befolyásolnak hátrányosan.

Az alább felsorolt módosítások nyilvántartott régészeti lelőhelyet érintenek:

- az 1., 4., 5., 25., 26. sz. módosítások esetében természetben nem beépített, *általános mezőgazdasági területen (Má), különleges beépítésre szánt terület-idegenforgalmi fogadóhely (K-I) területén, és kereskedelmi-szolgáltató gazdasági területen (Gksz)* hoz létre a terv gazdasági- és védelmi célú erdőterületeket (Eg, Ev).
- a 6., 28., 30., 31., 67., 68. sz. módosítások szintén természetben nem beépített – változatos területfelhasználási kategóriájú – területeken hoznak létre beépítési lehetőséggel rendelkező *különleges beépítésre nem szánt idegenforgalmi fogadóhely területet (Kb-I), falusias lakóterületet (Lf)* és közlekedési területeket (Köu).

Mindkét felsorolt csoportban az új tevékenységek megvalósítása esetén (erdőtelepítés, beépítés, útépítés) a régészeti értékeket veszélyeztető hatásról beszélhetünk.

- A szintén régészeti lelőhelyeket érintő 29., 42., 46., 65., 66. sz. módosítások esetében általános mezőgazdasági területek (Má) és zöldterületek (Z) jönnek létre, amelyek esetében nem várható a régészeti értékeket veszélyeztető mélységű talajmozgatást.

3.5.1.2. A környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra gyakorolt hatás

A terv megvalósulása esetén Balatonendréd zöldfelületi rendszere bővül, a tervezett erdőterületekkel az ökológiai hálózat folytonossága, összekötöttsége javul, valamint a terv biztosítja az Endrédi-patak menti erdősávok és gyepek domboldalok megmaradását. A spontán beerdősült területek erdőként való szabályozásával a település erdősültségének hosszú távú fenntartása válik lehetővé.

Mindezen intézkedések hatására összességében a biológiailag aktív felületek, a természeti rendszerek állapota és összetettsége, a biodiverzitás a meglévő szinten marad.

A szőlőhegyek szabályozásának differenciálásával az épületek és a kapcsolódó infrastruktúra kiépítésének lehetőségét a terv kontrollálja és az optimális tájszerkezet és tájkép megőrzését szem előtt tartva a beépítéseket a művelés feltételéhez köti. A terv így biztosítja a szőlőhegyek hosszú távú megmaradását.

A tervek hatására új infrastrukturális elemek, külterületi beépítések nem jönnek létre. A kivételt képező 14. és 43. sz. módosítások már meglévő tevékenységhez, illetve beépítésekhez kapcsolódva, helyhez kötve valósulnak meg. A terv vonatkozásában a táji mintázat változatossága, mozaikossága nem sérül, de a tervek érvényesítésével a beépítésekkel ezek kis mértékben módosulnak.

A tervezett belterületet érintő módosítások esetében zömmel az egyes funkciók átsorolásáról van szó (gazdasági területből lakóterületté, illetve zöld- és közlekedési területből lakóterületté sorolás és fordítva). Új lakócélú terület lett kijelölve 4,48 hektárnyi területen, ami jóval elmarad attól a 16,52 hektárnyi területtől, ahol korábban beépítésre szánt központi vegyes és lakóterületek minősültek vissza erdő- és mezőgazdasági területté, illetve zöldterületté. A hatás ez esetben is pozitívnak tekinthető a településszerkezet és a környező táj szempontjából.

Szintén erősen pozitív hatást jelent, hogy új zöldterületek összesen 3,58 hektárnyi kiterjedésben jönnek létre, ami jelentősen növeli Balatonendréd településökológiai, klimatikus adottságait és a lakosságot érő pozitív pszichológiai hatásokat.

3.5.1.3. A Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint a területen lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire gyakorolt hatás

A Natura 2000 területet érintő módosítások:

- a 2. sz. módosítás *legeltetésre alkalmas erdőterületek (El)* létrehozását,
- a 3., 7. sz. módosítások *védelmi célú erdőterület (Ev)* létrehozását,
- a 11. sz. módosítás *korlátozott építési lehetőségű általános mezőgazdasági terület (Mák)* létrehozást
- a 12. sz. módosítás *gazdasági célú terület (Eg)* létrehozását eredményezi.

A módosítási pontokhoz tartozó területeken tervezett változtatások nem befolyásolják hátrányosan az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területet (Natura 2000 területet). Az Endrédi-patakot és a Balatonendrédi-dombokat magába foglaló területen az intézkedések hatására a patakmenti erdősávok és gyepes domboldalak megmaradnak. A beépítések tiltásával és a korlátozott mezőgazdasági területek létrehozásával összességében a biológiailag aktív felületek, a természeti rendszerek állapota és összetettsége, a biodiverzitás a meglévő jó szinten maradhat.

3.5.1.4. Az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében – különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben – várhatóan fellépő hatások

Az emberek egészségére, életminőségére gyakorolt hatások

A tervezett módosítások termőföld nagy mértékű igénybevételével nem járnak. Összességében a mezőgazdaságilag hasznosított területek tervi szinten 7,93 hektárral bővülnek, így a lakosság egészséges életéhez hozzájáruló természetes élettér nem csökken számottevően. Ezzel együtt kisebb arányban növekednek az erdőterületek, illetve a települési zöldterületek összes területe jelentősen növekszik.

A módosítások összességében közvetett módon a levegőminőség javulását, a természeti környezet megőrzését, a biodiverzitás növekedését és így a lakosságot érő pozitív pszichikai hatásokat is eredményeznek, amivel összességében javulnak az egészségre és életminőségre gyakorolt hatások.

Emellett a megnövekedett lakóterületek és turisztikai célú tevékenység által okozott forgalomnövekedésből eredő levegő- és zajszennyezés szintén az egészségre negatív hatásként értelmezhető, noha csak kis mértékben.

A beépítésre szánt, de még be nem épült területeken az épületek, infrastruktúra elemek létesítésére vonatkozó Helyi építési szabályok, környezetvédelmi szabályok és biztonsági előírások pontos betartása mellett a tervezett módosítások nem jelenthetnek kockázatot a környező lakosság egészségi állapotára, a lakókörnyezet és a természeti környezet jó minőségére.

Összességében a terv eredményeként születő, az életminőségre gyakorolt pozitív és negatív hatások közül a pozitív hatások érvényesülnek.

Társadalmi, gazdasági helyzetre gyakorolt hatások

A módosítások kedvező hatást gyakorolnak a helyi gazdaság erősödésére, valamint a település lakosságának növekedését vonják magukkal. Mindezzel összefüggésben az alábbi hatások várhatók:

- a lakosság bővülésével növekszik a fizetőképes kereslet a települési szolgáltatások iránt;
- a bővülő vendéglátó- és szálláshely szolgáltató ágazatok új munkahelyet teremtvén hozzájárulnak a település gazdaságának javulásához.
- helyi munkaerő felszívásával csökken a településen kívül munkát vállaló ingázók száma, ami által csökken a hivatásforgalmi közlekedésből eredő zaj- és porszennyezés
- lehetőség nyílik a gazdasági tevékenységek – különös tekintettel a turizmus lehetőségeinek - bővítésére, élénkítésére.

3.5.2. A közvetett módon hatást kiváltó tényezők hatásai

3.5.2.1. Új környezeti konfliktusok, problémák megjelenése, meglévők felerősödése

A lakó célú fejlesztési területek, illetve az idegenforgalmi fogadóhely terület megtartásával – strukturális átalakításával - továbbra is a lakosságszám és a látogatószám hosszú távú növekedése prognosztizálható. Az idegenforgalmi, szállásadó és a gazdasági területek fejlesztése közvetett módon a gazdaság fejlődését eredményezheti a településen. Megvalósulásuk esetén a jövőben vendéglátó, szálláshely szolgáltató egységek, illetve övezetek kialakításának igénye jelenhet meg.

Jelen tervmódosítás során az új tevékenységek megjelenésével a következő konfliktusok kialakulására lehet számítani:

- növekvő autós forgalomból eredő zaj-, és porszennyezés;
- kereskedelmi és szolgáltató létesítmények emissziója;
- napelemek és az élővilág (elsősorban madarak, rovarok) konfliktusa;
- havária helyzetek kockázatának növekedése.

3.5.2.2. környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítésére vagy korlátozására

Az új létesítmények minden elemükben a környezettudatos technológiákat, megújuló energiát hasznosító berendezéseket kell, hogy előnyben részesítsék, így a lakosság és a vendégek körében a környezetbarát életmód népszerűsítését segítik elő.

3.5.2.3. A helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására vagy létrehozására

A beépítésre szánt területek a meglévő belterülethez, valamint a meglévő külterületi beépítésekhez csatlakozva, azaz a táj- és településszerkezeti adottságokhoz szervesen illeszkedve kerültek kijelölésre.

Külterületen, a napelem-park területe eltér az optimálisnak számító szántóföldi jellegű tájhasználattól, azonban nem átlagosnál jobb minőségű termőterületen, már kiépült napelem-parkhoz csatlakozva jön létre.

A tervezett fejlesztések nem eredményezik a jelenlegi szántóföldi - kertművelés dominanciájú területfelhasználás átalakulását.

3.5.2.4. A táj eltartó képességéhez alkalmazkodó helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítése

A fejlesztések Balatonendréd hagyományos gazdasági-gazdálkodási hagyományaira építve a szőlő- és kertkultúra megtartását, a folyóvíz kincsének kihasználását és népszerűsítését, az

természetkedvelő, bakancsos és kerékpáros turisták számára változatos szolgáltatásokat nyújtó vállalkozás beindítását célozzák meg, így azokra pozitív hatással vannak.

3.5.2.5. A természeti erőforrások megújulásának korlátozása

A tervezett fejlesztések zöme természetközeli területeket nem érint hátrányosan, mivel mezőgazdaságilag intenzíven használt, ember által módosított felületeken valósulnak meg. A módosítások hatására a természeti környezet igénybevétele jelentkezik:

- a 43. sz. módosítás esetében meglévő *általános mezőgazdasági területen (Má)* létrehozandó új *falusias lakóterületek (Lf)* megvalósulásakor

a területen lévő természetközeli fás társulás szűnik meg véglegesen.

3.5.2. 6. A nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használata vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítása

Nem helyi természeti erőforrások használata tekintetében a tervezett új épületek, illetve a kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések megvalósításához szükséges nyersanyagokat, építőanyagokat kell megemlíteni. A tervezés során elsősorban helyben elérhető, a tájra jellemző természetes fa- és kő építőelemeket, a településképi arculati kézikönyvben szereplő – a településre jellemző anyag- és színhasználatot kell előnyben részesíteni.

3.6. A környezeti következmények alapján a terv értékelése

A tervezett fejlesztések megvalósításához szükséges településtervezési folyamatban a párhuzamosan futó településrendezési eszközök készítésénél felhasznált tervi előzmények és a környezet- és természetvédelemért felelős államigazgatási szervek előzetes véleményei figyelembe lettek véve annak érdekében, hogy a várható kedvezőtlen környezeti hatások minimalizálását elérjék. A megismert környezeti alapállapotok ismeretében a tervezés során az új szabályozás a lehetséges negatív hatások minimalizálására törekedve készült el. A magasabb rendű tervekkel a vizsgálat tárgyát képező településrendezési eszközök összhangban állnak. A várható következmények alapján a terv megvalósítása a várható környezeti hatásokat értékelve környezetvédelmi és értékvédelmi szempontból elfogadható.

4. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓAN FELLÉPŐ KÖRNYEZETRE KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE, CSÖKKENTÉSÉRE VAGY ELLENTÉTELEZÉSÉRE VONATKOZÓ, A TERVBEN SZEREPLŐ INTÉZKEDÉSEK KÖRNYEZETI HATÉKONYSÁGÁNAK ÉRTÉKELÉSE, JAVASLATOK EGYÉB SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEKRE

A terv a vonatkozó jogszabályi előírások, a környezetvédelmi szempontú megalapozó vizsgálatok és tanulmányok, valamint az egyeztetésekbe bevont államigazgatási szervek releváns véleményeinek figyelembe vételével készült.

A terv megvalósítása, az építésengedélyezés során a jelentős környezeti hatások elkerülését, csökkentését szolgáló szabályozási elemek érvényesítése lehetővé teszi a fejlesztés megvalósításakor a környezetvédelmi követelmények teljesítését. Ez azonban nagyban függ az építmények engedélyezési terveitől és a kivitelezés sajátosságaitól.

A területen a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy:

- a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézzen elő,
- megelőzze a környezetszennyezést,
- kizárja a környezetkárosítást,
- megszüntesse, de legalább enyhítse a meglevő ártalmakat és szennyezéseket.

Levegőminőség

A tervezett lakó- és idegenforgalmi célú beruházások kialakításával egy időben gondoskodni kell a megfelelő növénytelepítésről az épületek környezetében, különös tekintettel a kiszolgáló utak mentén és a parkolóknál. A fásítások, zöldsávok megfelelő intenzitás esetén jótékonyan befolyásolhatják a mikrokörnyezet állapotát, szennyező-anyag megkötő képességük révén javítják a levegő minőségét.

A talaj, a felszíni- és a felszín alatti vizek minősége

A tervezett jövőbeli építések során a bolygatott, értékes talajréteg szakszerű letermeléséről és más helyen történő felhasználásáról gondoskodni kell. Balatonendréd a felszín alatti vizek szennyeződés érzékenységi besorolása szempontjából a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete alapján és a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) számú Korm. rendelet 2. melléklete alapján „érzékeny” terület. A település területe alatt elhelyezkedő felszín alatti vízkészlet védelme mind mennyiségi, mind minőségi szempontból Balatonendréd és a beruházók egyik kiemelkedő feladata.

A jövőbeni szilárd burkolatú közutakról, illetve a gazdasági területek burkolt felületeiről lefolyó vizek tisztításáról (pl. olajfogók, szűrők beépítése) gondoskodni kell.

Élővilág, ökológiai rendszerek és a tájszerkezet

A tervezett fejlesztéseknek nincs jelentős hatása a táj szerkezetére, a településklimára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra, ezért ellentételezési intézkedésre nincs szükség.

A terv megvalósítása – a környezeti hatások elkerülését, csökkentését szolgáló településszerkezeti és szabályozási elemek, a környezetvédelmi követelmények érvényesítése esetén – nem okoz jelentős környezeti konfliktust.

Az építési engedélyezési tervek készítésére és a kivitelezés számára megfogalmazott táj- és településképvédelmi-, arculati tartalmú és célú előírások betartásával kell elősegíteni, hogy az új épületek a településképbbe, illetve a tájképbbe illeszthető módon létesüljenek.

5. JAVASLAT OLYAN KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ INTÉZKEDÉSEKRE, MELYEKET A TERV ÁLTAL BEFOLYÁSOLT MÁS TERVBEN FIGYELEMBE KELL VENNI

A településrendezési eszközök keretét szabnak a tervezett fejlesztések megvalósíthatóságához. Az egyes fejlesztések, létesítések környezetvédelmi megfelelőségének igazolásához a településrendezési terv szintjén nem állt rendelkezésre elég részletes információ. A módosítások kapcsán kiforrott tervelőzmény, beépítési tanulmányterv, engedélyezési tervek nem álltak rendelkezésre. A megfelelően elkészített településrendezési eszközöknek ezek hiányában is keretet kell biztosítani a tervezett fejlesztések számára, hogy a magasabb rendű jogszabályok által előírt környezetvédelmi szempontok érvényesülhessenek.

Az építkezések és útépitések során a területekről az ott meglévő humuszos termőréteget a tényleges vastagságnak megfelelően maradéktalanul meg kell menteni. Eredeti rendeltetésének megfelelő felhasználásáig deponálni kell a humuszos talajt. Meg kell óvni az elmosódástól, a deflációtól és (mechanikai módon) a gyomosodástól.

A felszín alatti vizek fokozott érzékenysége miatt fontos a csapadékvíz-elvezetés hálózatának biztonságos kialakítása, az ártalmatlanítás technológiai hátterének kiépítése és folyamatos karbantartása, valamint a létesítés során az elérhető legjobb építési technológia alkalmazása.

A felújítások, építkezések idején a munkálatokat úgy kell megszervezni, hogy a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet előírásait valamint a zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008 (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet határértékei betarthatók legyenek.

Az építkezések során keletkező jelentős mennyiségű inert (bontási, építési) hulladék (helyben történő) hasznosítása javasolt a hulladékról szóló törvény vonatkozó előírásainak megfelelően.

A tájképi és településképi szempontok érvényesítése érdekében a tervezett épületek településképi környezetbe és a tájba való illeszkedéséről a Balatonendréd településképi arculati kézikönyvében leírtak és a településképvédelmi rendeletben foglaltak szerint kell gondoskodni.

6. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖVETKEZTÉBEN FELLÉPŐ KÖRNYEZETI HATÁSOKRA VONATKOZÓ MONITOROZÁSI JAVASLATOK

A környezeti értékelés alapján a tervezett létesítmények, épületek építése közben, az építkezés idejére korlátozva várhatók jelentős kedvezőtlen környezeti hatások. A termőföldet véglegesen más célra hasznosítják, ezért a humuszos talajréteg eltávolítását és más helyen történő hasznosítását nyomon kell követni. Az üzemelés idejében várhatóan zavaró környezeti szennyezés nem várható.

A fejlesztések a térség forgalmi rendszerében nem okoznak jelentős változásokat. A forgalom és a kritikus zajterhelés alakulásának nyomon követésére megfelelő eszköz az ötévente felülvizsgálandó stratégiai zajtérkép.

7. KÖZÉRTHTETŐ ÖSSZEFOGLALÓ

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet alapján a település egészére készülő településrendezési eszközök készítése esetében azok készítésével egy időben környezeti vizsgálatot kell lefolytatni a R. 4. számú melléklete szerinti tartalommal. A környezeti vizsgálat és értékelés feladata, hogy a településrendezési terv készítésének folyamatát, kimenetelét ellenőrizze, szükséges esetben megváltoztassa, és a jövőbeli környezeti problémák megelőzésének eszköze legyen.

Jelen környezeti vizsgálat és értékelés kapcsolódik a településre készült településfejlesztési koncepcióhoz és a készítés alatt álló településrendezési eszközökhöz. A készülő településrendezési terv településszerkezeti munkarészeként alátámasztó szakági fejezeteiben a település hosszútávú fejlesztéséhez kapcsolódva meghatározásra kerültek mindazon környezeti megoldások, melyek a fenntartható fejlődést szolgálják. A településrendezési eszközök részeként készül a környezeti értékelés –a R. 4. sz. melléklete által előírt tematika szerint – figyelembe véve a tartalmi követelményeket és szakmai elvárásokat.

Ennek értelmében jelen környezeti vizsgálat Balatonendréd településrendezési eszközeinek 2019-es készítése során felmerült 70 db területfelhasználási változás környezeti hatásait tekinti át és értékeli.

A településrendezési terv készítése a hatályos települési tervekkel, programokkal összhangban van. A szabályozás figyelembe vette a településre vonatkozó felsőbb szintű jogszabályokat, azokkal a tárgyi módosítások összhangban vannak.

A településrendezési terv tartalmazza a területen folyó tevékenységeket és építési lehetőségeket befolyásoló védelmi övezeteket (a védett természeti területeket, az országos ökológiai hálózat övezeteit, és a tájképvédelmi terület övezetét). A szabályozás megfelel a táj- és természetvédelmi igényeknek. A terv figyelembe vette az épített örökségre vonatkozó előírásokat; műemléket, műemléki környezetet nem érint, a régészeti lelőhelyek területeit kismértékben érinti.

A település környezetvédelemmel kapcsolatos rendeleteit a településrendezési eszközök elfogadását követően felül kell vizsgálni.

A településrendezési eszközök készítésének fő céljai az alábbi csoportos bontásban mutatható be:

1. Koncepcionális fejlesztések biztosítása: Balatonendréden a tervezés során benyújtott kérelmek és fejlesztési igények elősegítik a település fenntartható fejlődését, céljuk a község lakó, idegenforgalmi-turisztikai és gazdasági lehetőségeinek fejlesztése.
 - 1.1. Gazdasági – megújuló energetikai célú fejlesztések
 - 1.2. Lakócélú fejlesztések
 - 1.3. Védelmi célú fejlesztések
2. Belterületi falusias lakó- és zöldterületek újraszervezése: A változtatások célja a település területfelhasználásának olyan szintű újragondolása, mely átvizsgálja a korábbi tervekben meghatározott lakóterületek, zöldterületek és az ezeket feltáró belterületi utak rendszerét, méretét és előíranyozza a község kompakt település-fejlődését.
 - 2.1. Lakócélú átminősítések
 - 2.2. Zöldterületi célú átminősítések
 - 2.3. Belterületi útfeltárás
 - 2.4. Egyéb átminősítés
 - 2.5. Belterületi visszaminősítés
3. Megfeleltetés: Az ide sorolt változtatások a helyszíni vizsgálatok alapján a jelenlegi területhasználatnak és meglévő beépítéseknek, valamint a magasabb szintű terveknek való megfeleltetése érdekében történtek.
 - 3.1. Magasabb terveknek való megfeleltetés
 - 3.2. Egyéb meglévő használathoz való igazodás

A tervezés során elérendő célok között szerepel a község népességmegtartó képességének megőrzése, a környezet minőségének javítása, valamint a település gazdasági teljesítményének növelése a környezetre jelentős hatást nem gyakorló, turizmusra építő gazdasági tevékenység bővítésével.

A tervezett fejlesztések megvalósításához szükséges településtervezési folyamatban a tervi előzmények és a településrendezési eszközök készítésének előzetes tájékoztatási szakaszában a környezet és természet védelméért felelős államigazgatási szervek által küldött előzetes vélemények figyelembe lettek véve annak érdekében, hogy a várható kedvezőtlen környezeti hatások minimalizálását elérjék. A megismert környezeti következmények alapján a terv megvalósítása a várható környezeti hatásokat értékelve környezetvédelmi és értékvédelmi szempontból elfogadható. Összességében megállapítható, hogy a tervezett fejlesztések indokoltak és elfogadható mértékűek. A településrendezési terv nem csökkenti a térszerkezeti mintázat változatosságát.